

vergadering **17**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Plenaire Middagvergadering

van 21 december 2017

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	6
VERONTSCHULDIGINGEN	6
ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 – 14 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3	
ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 – 15 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9-Bijlagen	
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 – 1313 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9	
Algemene bespreking (<i>Voortzetting</i>) Cultuur, Jeugd, Sport en Media	6
ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 – 14 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3	
Artikelsgewijze bespreking	24
ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 – 15 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9-Bijlagen	
Artikelsgewijze bespreking	24
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 – 1313 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9	
Artikelsgewijze bespreking	24
ONTWERP VAN DECREET betreffende de fiscale gunstmaatregelen die verbonden zijn aan natuurbeheerplannen – 1316 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	25
ONTWERP VAN DECREET houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren – 1318 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	25 26
ONTWERP VAN DECREET over het lokaal bestuur – 1353 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9	
VOORSTEL VAN DECREET van Joris Vandenbroucke en Kurt De Loor houdende wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking – 1076 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	27 46
ONTWERP VAN DECREET houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugdhuisen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen – 1378 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 4	
Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	46 47

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn, het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens, het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen en aan bijlage 2 bij de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

– 1383 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

47

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energieheffing

– 1402 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

48

VOORSTEL VAN DECREET van Michel Doomst, Peter Persyn, Jo De Ro, Peter Van Rompuy, Lorin Parys en Willy Segers houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 31 januari 2014 betreffende opdracht van de bevoegdheid inzake het voeren van een specifiek grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant aan de Provincie Vlaams-Brabant, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid

– 1321 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

48

50

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Vera Jans, Björn Anseeuw, Martine Taelman, Piet De Bruyn, Katrien Schryvers en Peter Persyn betreffende een versterkt geestelijkegezondheidsbeleid

– 1319 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Bespreking

50

ONTWERP VAN WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS PARLEMENT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2018

– 10 (2017-2018) – Nr. 1

ONTWERP VAN WERKINGSBEGROTING VAN DE VLAAMSE OMBUDSDIENST VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2018

– 45 (2017-2018) – Nr. 1

ONTWERP VAN WERKINGSBEGROTING VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2018

– 46 (2017-2018) – Nr. 1

ONTWERP VAN WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS VREDESINSTITUUT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2018

– 48 (2017-2018) – Nr. 1

Bespreking en stemming

53

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Tine Soens, Katia Segers en Güler Turan betreffende de recente ontwikkelingen in Polen en de verdediging van de Europese waarden en fundamenteën, in het bijzonder de rechtsstaat met zijn scheiding der machten

– 1423 (2017-2018) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

55

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Rob Beenders, Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen, Imade Annouri, Renaat Landuyt en Joris Vandenbroucke betreffende de invoering van wijk-werken op 1 januari 2018 – 1425 (2017-2018) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	56
ROUWHULDE	57
ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 – 14 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3	
Hoofdelijke stemming	58
ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 – 15 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9-Bijlagen	
Aangehouden stemmings	58
Hoofdelijke stemming	59
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 – 1313 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9	
Hoofdelijke stemming	60
ONTWERP VAN DECREET betreffende de fiscale gunstmaatregelen die verbonden zijn aan natuurbeheerplannen – 1316 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	60
ONTWERP VAN DECREET houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren – 1318 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	60
ONTWERP VAN DECREET over het lokaal bestuur – 1353 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9	
Aangehouden stemmings	61
Hoofdelijke stemming	62
ONTWERP VAN DECREET houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugthuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen – 1378 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 4	
Hoofdelijke stemming	63
ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn, het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens, het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen en aan bijlage 2 bij de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 – 1383 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3	
Aangehouden stemmings	63
Hoofdelijke stemming	64

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energieheffing – 1402 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	64
VOORSTEL VAN DECREET van Michel Doomst, Peter Persyn, Jo De Ro, Peter Van Rompuy, Lorin Parys en Willy Segers houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 31 januari 2014 betreffende opdracht van de bevoegdheid inzake het voeren van een specifiek grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant aan de Provincie Vlaams-Brabant, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid – 1321 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	65
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Vera Jans, Björn Anseeuw, Martine Taelman, Piet De Bruyn, Katrien Schryvers en Peter Persyn betreffende een versterkt geestelijkegezondheidsbeleid – 1319 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	65
MOTIE van Caroline Gennez, Tine Soens en Steve Vandenberghe tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Onderwijs 2017-2018 – 1345 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	65
MOTIE van Bart Van Malderen en An Moerenhout tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Armoedebestrijding 2017-2018 – 1322 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	66
MOTIE van Katia Segers tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Cultuur 2017-2018 – 1340 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	66
MOTIE van Kurt De Loor en Els Robeyns tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2017-2018 – 1326 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	66
MOTIE van Elisabeth Meuleman, Johan Danen en Ingrid Pira tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Omgeving 2017-2018 – 1339 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	67
EINDEJAARSWENSEN	67
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	69
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	72
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	72

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.31 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Bert Maertens, Francesco Vanderjeugd: ambtsverplichtingen;

Guy D'haeseleer, Yamila Idrissi, Lies Jans, Elisabeth Meuleman, Ingrid Pira, Els Robeyns, Ann Soete, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Christian Van Eyken: gezondheidsredenen.

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018

– 14 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018

– 15 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9-Bijlagen

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018

– 1313 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9

Algemene bespreking (Voortzetting)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018, het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018.

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

De voorzitter: We bespreken nu het onderdeel Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik zal het hebben over sport. Met mijn sixpack kan het ook niet anders.

Minister, ik heb gisteren bij een actuele vraag namens onze fractie al de nadruk gelegd op het feit dat wij bijzonder veel aandacht hechten aan een dopingvrij Vlaanderen in de sport. Ik heb ook begrepen dat u daar volledig achter staat. Ik heb ook in uw beleidsbrief gelezen dat u de nodige initiatieven wilt nemen.

Ik wil het ook even hebben over het tekort aan sportinfrastructuur. U zult het met mij eens zijn dat er lokaal, in de steden en gemeenten, maar ook in de scholen, nog een grote nood is aan sportinfrastructuur, aan sportzalen. Ik kan een voorbeeld geven uit mijn eigen ervaring in mijn eigen stad: er zijn scholen die eerst 5 kilometer moeten fietsen om te gaan turnen. Ik denk niet dat dat de juiste methode is.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Sintobin, u moet dan wel ongelooflijk tevreden zijn met alles wat er gebeurt. We hebben nu een sportinfrastructuurplan, een decreet, een minimum van 5 miljoen euro per jaar. Nu is er net 20 miljoen euro geïnvesteerd, wat goed zal zijn voor 127 miljoen euro in sportinfrastructuur die wordt gesubsidieerd. Tevoren is er aan topsport 10 miljoen euro geïnvesteerd, die voor 25 miljoen topsportinfrastructuur heeft gegeven. Er is de schoolsport, waar collega Crevits en ikzelf ... Waar er sportinfrastructuur in scholen is, wordt er 6 miljoen euro besteed om deze open te stellen buiten de schooluren. Ik veronderstel dat u mij daarvoor de bloemen nog gaat gooien.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, er is vandaag al veel gesproken over bloemen en bloempotten. Ik erken natuurlijk dat er wel wat inspanningen worden gedaan. Ik zal dat zeker niet ontkennen, minister. Ik wil alleen maar aanduiden – en u zult het met mij eens zijn – dat er nog altijd nood is aan meer sportinfrastructuur. Ik merk dat in de scholen en ik merk dat ook bij sportverenigingen, die tot 's avonds laat hun sport moeten beoefenen omdat ze elders geen plaats vinden. Daar moeten we zeker nog meer inspanningen voor doen.

Ik wil ook iets zeggen over het topsportbeleid. Het is niet zo, zoals u in de beleidsbrief schrijft, dat topsport plotseling zou aanzetten tot een grotere sportparticipatie. Ik denk vooral dat topsport een momentum is. De ene keer is het voor voetbal, de andere keer voor volleybal. Het leidt niet noodzakelijk tot sportparticipatie.

Waar ik vooral een beetje een probleem mee heb bij uw beleid – en u bent toch al een tijdje minister van Sport –, is dat u topsport niet gebruikt als een middel om Vlaanderen meer internationaal op de kaart te zetten. Ik denk dat er toch een aantal topsportevenementen zijn waar we erin zouden moeten slagen om Vlaanderen aantrekkelijker te profileren. Ik denk dat het feit dat u nog altijd achter het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité (BOIC) loopt, geen goede zaak is voor een Vlaams-nationale minister. Mijn hart bloedt bijvoorbeeld als ik u zie staan glunderen op het podium van de Ronde van Vlaanderen terwijl de Brabantonne wordt gespeeld.

Minister Philippe Muyters: Voor alle duidelijkheid: ik ben het niet met u eens over het feit dat topsport niet kan leiden tot breedtesport. Ik kan u eenvoudig voorbeelden geven. Als de hockeyploeg goed presteert, dan zie je dat aan de instroom van jongeren in het hockey. Als er toptennissers zijn, dan zie je dat aan de instroom in het tennis. Als de Rode Duivels goed presteren, dan zie je dat aan de instroom in het voetbal. Zo kan ik verder gaan.

Als u dan zegt dat topsport geen invloed heeft op de breedtesport, dan ben ik het daar fundamenteel mee oneens. Ik denk dat u ook wel weet dat, wanneer de voorjaarsklassiekers beginnen, met Milaan-San Remo, dat voor veel wielertoeristen het moment is om opnieuw de fiets te nemen en naar buiten te gaan. Ik blijf er dus bij dat die wisselwerking er wél is. Die wisselwerking zet zich dan natuurlijk door, want als meer jongeren gaan hockeyen, dan heb je meer kans dat daar toppers bij zijn, die overmorgen bij de topteams kunnen gaan spelen. Dus, voor alle duidelijkheid, die wisselwerking tussen topsport en breedtesport is er aan twee kanten. Dat is voor mij heel duidelijk. Ik vind het raar dat u zegt dat dat voor u niet het geval is.

De uitstraling van Vlaanderen is uitdrukkelijk een element dat we meenemen bij elk topsportevent dat we ondersteunen. Dat is nu ook doorgenomen met het BOIC, om ervoor te zorgen dat de uitstraling van de regio's, dus Vlaanderen, maar evengoed de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap, indien dat aan bod komt, veel sterker wordt bij die sporters die internationaal presteren. Wat u spijtig vindt, en wat ik spijtig vind, is dat we internationaal alleen via het BOIC naar Olympische Spelen en Olympische Winterspelen kunnen gaan. Dat is de structuur zoals die bestaat. Dat geldt ook wat de FIFA en andere topsportevenementen betreft. Zolang

dat zo is, is het mijn verdomde plicht om ervoor te zorgen dat wij daar Vlaamse topsporters tot op het hoogste niveau krijgen. Dat lijkt me nog altijd het geval.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, wat het verband tussen topsport en breedtesport betreft, natuurlijk is er een effect. De vraag is of dat een tijdelijk effect of een effect op lange termijn is.

Ik blijf er ook bij, en eigenlijk erkent u het, dat Vlaanderen er niet in slaagt om als regio nadrukkelijk aanwezig te zijn op internationale topevenementen. U geeft trouwens zelf aan dat we niet anders kunnen dan meelopen met het BOIC. U kunt als Vlaams minister van Sport natuurlijk ook zeggen dat u die structuren wilt veranderen. Dat is een kwestie van politieke keuzes, van een politiek beleid. Ik weet wel dat dat niet zo gemakkelijk gaat, maar u kunt dat niet ontkennen.

Ik ga wel met u akkoord dat we ervoor moeten zorgen dat Vlaamse topsporters een kans krijgen op internationale evenementen. Ik pleit er niet voor om Vlaamse topsporters weg te houden van de Olympische Spelen. U mag me niet verkeerd begrijpen. Ik denk echter dat we toch wel een inspanning kunnen doen om op de ene of andere manier Vlaanderen, ook op Olympische Spelen, ook op andere internationale topevenementen, beter op de kaart te zetten. Ik zou eigenlijk van u, als Vlaams-nationalistisch minister, niks anders verwachten.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, collega's, beste cultuurliefhebbers bovenaan en hier beneden, ik breng u het dessert, namelijk cultuur: de kers op de taart, op de lekkere taarten in het Koffiehuis voor De Warmste Week.

Het is goed dat we met Kerstmis even terugkijken in het culturele 'hert', 's avonds als men weemoedig wordt en die toestanden allemaal. Dan zien we dat 2017 toch een belangrijk jaar was, met de uitvoeringsbesluiten van het decreet Sociaal-Cultureel Werk, het Cultureel-erfgoeddecreet dat is goedgekeurd, de geregementeerde boekenprijs die van start is gegaan en de overheveling van de persoonsgebonden bevoegdheden vanuit de provincies, die een warme, zachte landing heeft gemaakt, met ondertussen al toekenningen door de minister voor de projectsubsidies.

Ondertussen kent de idolatrie jegens de voorzitter ongekennde afmetingen – Justin Bieber is er niks tegen, collega's.

In elk geval, toch even zeggen dat qua budget in 2018 15,4 miljoen euro overkomt van de buffer van 2017, en dan is er nog eens 12,1 miljoen euro extra aan nieuwe middelen. Dat betekent dat we volop ook investeren in cultuur. Dat wil ik toch even zeggen. Er komen nog vier werven op ons af. Er zijn de wijzigingen aan het Kunstendecreet, na de evaluatie. Dat is belangrijk. In de vorige legislatuur hebben een aantal mensen dat gedaan, wars van partijgrenzen. Ik neem aan dat we dat nu ook gaan doen. In 2017 hadden we voor 9 miljoen euro projectsubsidies, in 2018 voor 10 miljoen euro.

De aanpassing van het Circusdecreet komt eraan. Deze sector is 'booming', ook in Vlaanderen. Het is een belangrijke sector.

Dan is er natuurlijk de culturele bovenbouw. Mijn partij heeft een nota ingediend en wil voor de bovenbouw een grondige hervorming. We willen niet zomaar wat gerommel in de marge, maar een efficiëntie-oefening met duidelijke taken en steun aan de basis. Daar zullen we in de commissie nog het debat over voeren.

Natuurlijk zijn er nog de krachtlijnen met betrekking tot het bovenlokaal cultuurbeleid, waar de minister mee bezig is.

Het zijn elementen die aantonen dat cultuur voor deze regering ook belangrijk is. Aan het begin van deze legislatuur zeiden nogal wat profeten dat met de N-VA aan het roer de cultuur zou verminderen, dat er een kaalslag zou komen omdat we geen voeling zouden hebben met cultuur. Om daarop te antwoorden, zou ik een Vlaams intendant willen parafraseren die we hebben mogen ontmoeten in Berlijn: "It's so uncool, maar werkelijk so uncool." De usual suspects hebben het begrepen.

In elk geval, wij investeren in cultuur en we zullen dat blijven doen. Daar zit ook, mijnheer Sintobin, de uitstraling van Vlaanderen bij waar de ministers Weyts en Gatz volop mee bezig zijn richting Vlaamse Meesters.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, ministers, dames en heren, tijdens deze laatste plenaire vergadering van 2017 wil ik al even een blik vooruitwerpen op het nieuwe jaar 2018, een jaar dat in Vlaanderen vooral in het teken zal staan van het lokale beleid door de gemeenteraadsverkiezingen. Ook op dat beleidsniveau moeten we belangrijke stappen zetten om een duurzaam en toekomstgericht cultuurbeleid vorm te geven.

In de 'Strategic Development Goals' (SDG) van de Verenigde Naties is er een belangrijke rol toebedeeld aan de lokale besturen, met name in doelstelling 11 'Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable'. Op de jongste trefdag van VVSG kregen we trouwens allemaal een mooie badge om aan te geven dat ook mensen die lokaal actief zijn met die 'Strategic Development Goals' aan de slag gaan. Cultuur en creativiteit zijn daarbij uiteraard essentiële werkterreinen om deze doelstelling te realiseren.

Ook de wereldkoepel van verenigde steden en lokale overheden is overtuigd van de belangrijke rol van lokale besturen en hun cultuurbeleid in het realiseren van duurzame ontwikkelingsdoelstellingen. Zij beklemtonen de onderlinge relatie tussen burgerschap, cultuur en duurzame ontwikkeling. Ze zijn er immers van overtuigd dat het cultuurbeleid een centrale rol moet spelen in het sociale, economische, educatieve, ecologische en zelfs stedenbouwkundige overheidsbeleid omdat de culturele basisrechten maar gerealiseerd kunnen worden door samenwerking met bijvoorbeeld onderwijs, leefmilieu, ruimtelijke ordening, wetenschapsbeleid, economie enzovoort.

Ook voor ons in Vlaanderen kan deze invalshoek inspiratie bieden voor het komende jaar. Doordat door de interne staatshervorming de bestuurlijke verhoudingen gewijzigd worden, zijn een aantal nieuwe inzichten nodig. Nadat in het begin van deze legislatuur de lokale decreten werden afgeschaft, zullen vanaf 1 januari de provincies niet langer bevoegd zijn om een cultuur-, jeugd- en sportbeleid te voeren, en dus moeten de taken herverdeeld worden tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen.

Voor het jeugdbeleid is het bovenlokale decreet al klaar. We bespreken het later op de dag in de plenaire vergadering. Het kwam tot stand in overleg met de jeugdsector en biedt kansen om de waardevolle bovenlokale jeugdinitiatieven vanuit Vlaanderen op een duurzame manier voort te zetten.

In de sportsector heeft het wegvallen van de provinciale bevoegdheid minder gevolgen gehad dan het nieuwe decreet op de sportfederaties dat we hebben goedgekeurd. Het is nog te vroeg voor een grondige evaluatie van de effecten op de sportparticipatie van de Vlamingen, maar we weten wel dat een groot deel van de lokale clubs niet is aangesloten bij een federatie of is aangesloten bij een sportfederatie die niet onder het nieuwe Sportfederatiedecreet valt. Gelukkig worden ze wél door de gemeentelijke sportdiensten bereikt. Een goedwerkende en efficiënt ondersteunde sportdienst is dus een cruciale schakel in het sportbeleid, want de

doelstelling van het Vlaamse sportbeleid blijft voor CD&V, en hopelijk voor iedereen hier, zo veel mogelijk Vlamingen en Brusselaars op een gezonde manier aan het sporten te krijgen en zo lang mogelijk te houden. Sporten draagt immers in grote mate bij tot een betere levenskwaliteit.

Ik kom nu even terug bij cultuur. De verwachtingen voor het decreet Bovenlokale Cultuurwerking zijn erg hoog gespannen. We zullen er als decreetgever dus over moeten waken voldoende kansen te bieden aan bovenlokale culturele projecten die vroeger onder de provincies vielen, om een meerwaarde en aanvulling te zijn op de lokale culturele initiatieven en op de Vlaamse culturele ruimte.

De CD&V-fractie hecht ook veel belang aan de ondersteuning van het lokale cultuurbeleid vanuit Vlaanderen. Sinds de 'ontmanteling' van het decreet Lokaal Cultuurbeleid en vooral sinds de omvorming van het gewaardeerde Steunpunt Locus tot Cultuurconnect heeft Vlaanderen de lokale besturen een beetje aan hun lot overgelaten. We zijn dan ook erg tevreden dat de minister in zijn voorontwerp van decreet dat circuleert, opnieuw een belangrijke rol toebedeelt aan een steunpunt voor bovenlokaal én lokaal cultuurbeleid. Want meer nog dan aan centen hebben de lokale besturen nood aan coaching en goede voorbeelden om hun cultuurbeleid vorm te geven. Er is heel wat expertise aanwezig bij organisaties zoals het Forum voor Amateurlunsten, de Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra (VVC), de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen (VVBAD), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG), maar ook bij ex-provinciale organisaties als Vlabra'ccent. Als zij de krachten bundelen, zal het nieuwe steunpunt een grote steun zijn in de uitbouw van een toekomstgericht en duurzaam lokaal cultuurbeleid in onze Vlaamse steden en gemeenten. Het is immers eerst en vooral op lokaal niveau dat cultuur en creativiteit dagelijks worden beleefd en beoefend. Samen met lokale besturen spelen culturele organisaties en lokale media een strategische rol in het smeden van de lokale identiteit, maken ze creatieve continuïteit mogelijk en creëren ze werkgelegenheid. Laten we ook dat niet vergeten.

Tot slot wil ik het nog kort hebben over het dossier van de lokale radio's. Begin deze maand heeft de minister de erkenningen voor de lokale radiozenders toegekend. Omdat in het hervormde frequentieplan heel wat frequenties voor lokale zenders in nieuwe pakketten werden gebundeld, zullen de erkende lokale radiostations een groter luisterpubliek kunnen aanspreken en economisch leefbaarder zijn dan de huidige. Maar we willen hen wel uitdrukkelijk oproepen om hun gemeenschapsvormende rol ten volle op te nemen, ook in de gemeenten waar ze tot voor kort niet beluisterbaar waren. De gemeenteraadsverkiezingen zijn bij uitstek de gelegenheid om debatten te organiseren en een verbindende functie uit te bouwen tussen de lokale gemeenschap en de lokale politieke partijen, zeker nu we merken dat de lokale berichtgeving in de geschreven pers toch wel erg onder druk komt te staan.

Minister, u willen we oproepen om zo snel mogelijk een nieuwe erkenningsronde te organiseren voor de overgebleven, niet toegekende frequentiepakketten. Een aantal lokale radio's hebben immers een administratieve vergissing gemaakt en een aanvraag ingediend voor een frequentiepakket buiten hun regio, zodat ze hun lokale betrokkenheid natuurlijk moeilijk konden aantonen. Ook zenders die geen nieuwe erkenning hebben gekregen, moeten nog een tweede kans krijgen om een aanvraag in te dienen voor de nog overgebleven frequentiepakketten in hun regio. We willen al deze zenders zo snel mogelijk zekerheid bieden, zodat ze de nodige bewarende maatregelen kunnen nemen tussen het stopzetten van hun huidige erkenning eind deze maand en de start van een eventuele nieuwe vergunning. Pas na deze tweede erkenningsronde voor lokale zenders is het voor onze fractie bespreekbaar om de resterende frequenties aan de frequentiepakketten voor de netwerkradio's toe te wijzen.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Voorzitter, wat wij hier gisteren hebben gedaan en vandaag doen, is democratie. Het is de pacificatie van samenlevingsconflicten en het georganiseerd meningsverschil. Wij, volksvertegenwoordigers, proberen de verschillende meningen die in de samenleving aanwezig zijn, in dit halfroond te vertolken.

Ik voeg hier een nuance aan toe. Het meningsverschil draait zelden tot nooit om het te bereiken doel. Iedereen in dit halfroond wil goed onderwijs, een bruisend medialandschap en een culturele sector waarbinnen de spelers kunnen doen waar ze goed in zijn, namelijk hun creativiteit botvieren, bijdragen aan het maatschappelijk weefsel en ons, cultuurliefhebbers, gewoon van hun creaties laten genieten. Waar het meningsverschil doorgaans wel om draait, is de vraag wat de beste weg naar dat doel is.

Minister, naar mijn mening timmert u onvermoeibaar aan die weg. U hebt een visie op de sector. U zet in op een duidelijk kader voor de sector. U doet dat met conceptnota's, visienota's en wijzigingen van decreten. Hier gaat steeds het nodige overleg en expertisevergadering aan vooraf. Dat zal volgend jaar hopelijk niet anders zijn.

De organisaties voor cultureel erfgoed zullen voor het eerst worden beoordeeld op basis van een nieuw decreet en een visienota. Ik hamer hierbij graag op de nood aan een financiële inhaalbeweging en aan de ontwikkeling van waarderingssystemen. Het Kunstendecreet wordt geëvalueerd. Waar nodig zullen de beoordelingstrajecten worden bijgestuurd. Volgend jaar starten de visitaties van de sociaal-culturele organisaties. Dit past binnen het nieuw decreet. Aan de hand van een visienota wordt een blik geboden op de weg die het Vlaams cultuurbeleid volgens u moet inslaan om helemaal mee te zijn in het digitale tijdperk. Er wordt een oefening met betrekking tot de bovenbouw gemaakt. Er is de inkanteling van de provincies. Hierbij is het van groot belang dat het decreet betreffende het bovenlokaal cultuurbeleid garandeert dat de creatieve humus die zich op dit niveau bevindt, de nodige ondersteuning blijft krijgen.

U spant zich tevens in om de organisaties binnen dit kader ook de nodige financiële zuurstof te bieden. De begroting voor Cultuur, Jeugd en Media stijgt met 65 miljoen euro. De overheveling van de middelen van de provincies en van de middelen voor gesubsidieerde contractuelen (gesco's) heeft hier uiteraard iets mee te maken. Voor het tweede jaar op rij wordt echter ook bijkomende beleidsruimte gecreëerd. Er is maar liefst 6,3 miljoen euro voor bijkomend structureel beleid en 5,9 miljoen euro aan eenmalige beleidsmiddelen. Dit laat onder meer energiezuinige investeringen vanuit het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) toe. Op termijn zullen die investeringen zichzelf terugverdienen. Ik denk hierbij aan het Utopiaproject in Aalst.

U zet tevens in op ondernemerschap en op aanvullende financiering. Zo biedt u de sector bijkomende mogelijkheden, naast de onvermijdelijk eindige ondersteuning door de overheid. Door fiscale optimalisatie en een genetwerkte cultuurbank wilt u de creatieve actoren in de culturele sector, die bulkt van het ondernemerschap, maximaal de mogelijkheid bieden bijkomende middelen aan te boren. Het nieuwe cultuurloket zal deze creatieve culturele ondernemers meer dan ooit een plaats bieden waar ze op zakelijk en juridisch vlak advies en steun krijgen. Ik ben uitermate benieuwd naar de uitrol van deze initiatieven en naar de eerste analyse van de resultaten.

Het zal waarschijnlijk niemand verbazen dat ik alvast hoopvol ben dat de weg die we inslaan, ons dichterbij zal brengen bij het doel dat we delen, namelijk een culturele sector waarbinnen de spelers hun creativiteit kunnen botvieren. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Voorzitter, het medialandschap is per definitie een sector in constante en hypersnelle beweging. Aangezien dit ook dit jaar het geval is, wil ik niet per se hervallen in de pittige discussies over de begroting die we in de commissie hebben gevoerd. Ik wil me focussen op de dagelijkse evoluties op het terrein die ons moeten bezighouden.

Uit het recentste rapport Mediaconcentratie van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) blijkt dat ook in 2017 de verticale crossmediale integratie in de media is toegenomen. Dit wordt ook aangetoond door Europese studies. De toestand van het mediapluralisme is niet eenduidig rooskleurig. Vooral de marktpluraliteit moet ons zorgen baren.

In een wereld waarin sociale media voor mensen de belangrijkste nieuwsbron worden, waarin fake news welig tiert en waarin de mediaconcentratie verontrustende proporties bereikt, zijn pluriformiteit in de media en kwaliteitsvolle journalistiek kostbare goederen.

Daarom, minister, wil ik blijven benadrukken dat uw mooie woorden over innoverende nieuwsmedia en onderzoeksjournalistiek echt dringend vertaald moeten worden naar nog meer middelen op het terrein. De middelen die u daarvoor voorziet, blijken volgens onze fractie niet genoeg om de noden op te vangen.

Afgelopen vrijdag heeft de regering ook haar goedkeuring gegeven aan de nieuwe beheersovereenkomst met het Mediafonds. Nu pakt u daar ook nog eens uit met een structurele verhoging van 2 miljoen voor het Mediafonds. Goed nieuws, maar u weet goed genoeg dat die middelen broodnodig waren om het budget op hetzelfde peil te houden als vorig jaar. Bovendien blijft het budget voor het Mediafonds nog steeds ruimschoots onder het minimumscenario dat door Econopolis werd vooropgesteld. Daarom hoop ik, collega's, dat u bereid bent om straks het amendement in verband met het excedent van de VRT, dat ik daarover heb ingediend, goed te keuren. Ik zal u toch nog kunnen overtuigen;

Ten slotte werd op de valreep van het jaar de knoop doorgehakt over de erkenningen van de lokale radio's. We hebben er hard over gedebatteerd en we hebben er ook veel uit geleerd. Voor mij blijft de les dat het cruciaal is om de leefbaarheid van de lokale radio's in de toekomst te monitoren en systematisch toezicht te houden op elke wijziging die de lokale radio's zelf doorvoeren.

Wat cultuur betreft zijn 2017 en 2018 de jaren waarin in het brede culturele veld veel veranderingen in gang zijn gezet en veel belangrijke zaken nog op stapel staan. Wij zijn voor veranderingen als fractie, maar de verandering moet wel een verbetering zijn. Een van de meest ingrijpende veranderingen is het inkantelen van de persoonsgebonden bevoegdheden van provincies, een beslissing waar onze fractie nooit achter stond. Ik kom daar nog op terug. Ondanks de vele veranderingen heeft de sector zich niet laten kennen. De sector is zich hard blijven inspannen, ondanks de besparingen. Ik steek graag een dikke pluim op de hoed van alle cultuurwerkers, want ze beleven zware tijden. De sector spreekt zelfs over een systeemcrisis.

Minister, helaas kan ik u wat cultuur betreft geen dikke pluim geven, omdat u wel goede intenties hebt, en u creëert ook het beeld van meer middelen, maar het is vooral een broekzak-vestzakoperatie. De begroting stijgt, vooral door de overheveling van de provinciale middelen en de middelen voor de gesubsidieerde contractuelen (gesco's).

U weet ook dat wij bezorgd zijn over de overheveling van de provinciale middelen die nu naar het Gemeentefonds vloeien. Zeker in de kleine gemeenten is de kans reëel dat de middelen gewoon gaan afnemen of deels verdwijnen. Waar u effectief geld vrijmaakt, maakt u opvallende beleidskeuzes. In verband met de sociaal-culturele organisaties kunnen wij u alleen maar loven. Die sector heeft een belangrijke impact op de maatschappij. Nominaal zien we dat er inderdaad geld

bij komt voor de werkingssubsidies in het kader van het Kunstendecreet, maar u maakt daar wel een heel duidelijke keuze om drie grote kunstinstellingen meer geld te geven, ten koste van 45 kleinere organisaties. Dat is een keuze die volgens ons het ecosysteem verstoort.

Begin deze week hebben we de cultuurwerkers van de musea, erfgoedcellen en de archieven gehoord. Zij vragen nu om eindelijk werk te maken van een financiële inhaaloperatie. Zij verdienen het.

Ik kom nog terug op de overheveling van de bevoegdheden. Het werk vanuit de provincies inzake cultuur en erfgoed was zeer waardevol door hun expertiseopbouw en hun nabijheid. Die overheveling komt voor de lokale besturen over als een kaalslag. U antwoordde in de commissie dat alles goed verloopt, dat er weinig problemen zijn, maar in een rondvraag van Radio 2 hebben wij een ander geluid gehoord. Er is absoluut veel bezorgdheid en ongerustheid. We moeten rekenen op de lokale besturen om hun samenwerkingsverbanden voort te zetten. Wij hopen erop dat u de goede praktijken verankert in het decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid.

Als sp.a plegen wij vaak overleg met de sector. U weet, het is u al ter ore gekomen, dat de sector snakt naar een LOCUS 2.0. Ik hoop dat het steunpunt voor lokaal cultuurbeleid er komt in het bovenbouwdecreet.

Dus, minister, het ontbreekt u niet aan enthousiasme en wil om veel te doen voor de culturele sector, maar de middelen blijven uit. De besparingen zijn nog niet goedge maakt en bovendien ligt er veel werk op de plank voor het komende jaar. U zult aan onze fractie een partner hebben om constructief mee te werken om de systeemcrisis waarvan de sector gewaagt, te bedwingen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, collega's, ik heb bij wijze van symbool geen voetbalsjaal aan, maar de sjaal van 'Culture Club' van Canvas, een belangrijk programma op de VRT dat ook weer eens bedreigd is. Daarmee wil ik meteen al een statement maken over het belang van cultuur op onze eigenste VRT.

Mijnheer Meremans, het is niet de kers op de taart. Dat is de titel van mijn boek, omdat cultuur geen toegevoegde slagroom is op de taart, maar een essentieel onderdeel van een samenleving. Ik denk dat we die gedachte met elkaar delen.

Voorzitter, het is jammer dat het laatste van de beleidsdomeinen die we bespreken, nu toevallig wel weer cultuur moet zijn zeker. Maar laat ons dat toeval noemen. Het is de laatste in de rij.

Minister, ik wil u gelukwensen en danken. Er zijn wat middelen bijgekomen voor cultuur, ze zijn genoemd door collega De Gucht. Het is niet fors maar het is een stap, en elke stap die we vooruit gaan, kunnen we in dezen appreciëren, en ik denk ook de culturele sector.

Ik wil u ook danken voor de bereidwilligheid waarmee u de sector van het cultureel erfgoed deze week hebt ontvangen en zelfs de moeite hebt gedaan om naar beneden te komen in de Koolstraat en de mensen op de straat toe te spreken. Ik ben op de achterste rij gaan supporteren voor hen. Ik vind de wijze waarop dat gebeurt, tof, maar dat zadelt u natuurlijk op met een soort plicht, een verantwoordelijkheid om een duwtje te geven aan de culturele-erfgoedsector, de musea en de archieven in Vlaanderen die een financiële stilstand van meer dan tien jaar hebben ondervonden.

Minister Tommelein, ik hoop dat u dat ook gehoord hebt, want u beheert de kas. Het cultureel erfgoed heeft absoluut een grote nood. U hebt een van de beste musea in Vlaanderen in uw stad. We financieren het als stad ook mee, maar

Vlaanderen moet ook zijn verantwoordelijkheid opnemen voor dat hele culturele erfgoed. Daar moet echt een inhaalbeweging worden gedaan. Het gaat niet over monsterlijke bedragen, maar ministers, ik hoop dat dat voor elkaar komt.

De andere belangrijke uitdagingen zijn hier genoemd: circus, bovenbouw, de provinciale inkanteling in het bovenlokale culturele werk. Ik was vorige donderdag te ziek om mijn conceptnota toe te lichten. Ik hoor dat er morgen op de minister-raad wellicht een voorontwerp van decreet komt. Ik kijk er ook naar uit. Ik wil graag, samen met de collega's uit de commissie, over die punten een parlementair debat voeren. Het feit dat iedereen dat aanhaalt, toont aan dat het niet zomaar een punt in de rij is, maar dat het een aantal gevoeligheden zijn die we willen delen met elkaar.

Ik wil beide ministers nog iets zeggen over vrijetijdswerk. Ik hoop voor de semi-agorale arbeid, zoals we dat noemen, voor de sporttrainers, voor de begeleiders in de amateurkunsten, dat die overblijven uit het slagveld dat er nu komt. Voor vele andere sectoren deel ik absoluut niet wat de Federale Regering in het zomer heeft beslist, maar voor die twee sectoren is er geen andere manier om een aantal maatschappelijke problemen op te lossen. Dat wil ik verdedigen, voor de rest niets. Helaas wordt het nu weer uitgesteld door de interne spanningen.

Minister, ik sluit af met de gedachte dat we straks ook een beslissing moeten nemen over Ketnet Jr. Ik hoop dat echt het belang van kinderen centraal staat in gediversifieerde programma's en dat deze Vlaamse Regering dus de moed heeft om net te doen wat commerciële zenders doen, met name hun kinderprogramma's in leeftijdsgroepen opsplitsen, en dus de VRT toestemming zal geven om Ketnet Jr. uit te zenden. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik wilde alleen zeggen dat eerwaarde heer Caron, met zijn zwart boek en zijn sjaal, precies een uitzending van een eredienst ging doen, maar dit geheel terzijde. *(Gelach)*

Excuseer collega, ik kon het echt niet laten.

Het is wel opvallend dat wij twee mensen van de oppositie hebben gehoord waarbij de ene spreekt van een systeemcrisis, bijna hel en verdoemenis, en de andere zegt dat er stappen vooruit worden gezet, wat men toejuicht. Ik geef toch maar even mee dat wij verschillende geluiden horen, waarvoor dank alleszins. Er is toch een verschil in nuance. Dat wilde ik toch even meegeven voor het debat.

De voorzitter: Mijnheer Caron, er is een carrousel bij de bespreking van de verschillende delen van de begroting. U zegt dat cultuur altijd het laatste onderwerp is, maar dat is dus niet waar.

Bart Caron (Groen): Excuseer, voorzitter, ik was dat helemaal uit het oog verloren. Nochtans ben ik al enkele jaren in die carrousel aanwezig.

De voorzitter: Ja, maar u bent de 60 voorbij, hé. *(Gelach)*

De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Collega's, voorzitter, heren en dames ministers, mijn sjaal ligt klaar in de wagen, want vanavond speelt de Great Old tegen Lokeren.

Collega Herman Wynants zal u zo meteen meer vertellen over onze visie over het beleidsdomein Sport, maar ik maak graag van deze gelegenheid gebruik om de aandacht te vestigen op twee zaken die voor ons zeer belangrijk zijn. De beleidsbrief van de minister draagt als titel 'Door samenspel winnen'.

Als eerste punt sta ik dan ook graag stil bij de rol die sport kan spelen ter bevordering van de sociale inclusie. Er is volgens mij geen enkel beleidsdomein dat mensen zo kan verbinden als sport. Ik ben tevreden dat onze minister daar ook hoog op inzet door onder andere sportfederaties te stimuleren aandacht te hebben voor alle doelgroepen via het nieuwe decreet op de georganiseerde sportsector.

Zo kan er in 2018 opnieuw worden ingetekend op de beleidsfocus laagdrempelig sportaanbod en is er het nieuwe actieplan dat G-sportbeleid verder op de kaart in Vlaanderen zet.

Sport zorgt er ook voor dat men competenties en vaardigheden ontwikkelt die ook van pas komen in de rest van het leven. Ik was dan ook zeer verheugd dat een project als Rising You(th), waarbij jonge vluchtelingen dankzij de klimsport naar een job werden begeleid, de nodige erkenning heeft gekregen en de Vlaamse Prijs voor Sportverdienste heeft gewonnen.

Mijn tweede punt gaat over het thema seksueel grensoverschrijdend gedrag. Vlak voor de zomer werd de Commissie inzake het grensoverschrijdend gedrag in de sport opgericht. Maar al gauw bleek dat het geen fenomeen is dat zich enkel tot de sportsector beperkt. In oktober kozen we er dan ook voor om de commissie open te trekken naar andere beleidsdomeinen, zodat we die problematiek over alle domeinen heen kunnen aanpakken. Ik hoop daarvoor op de verdere steun en samenwerking van de collega's in de commissie zodat we tegen de zomer van 2018 met sterke voorstellen naar buiten kunnen komen in het belang van alle slachtoffers. Dank u. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Voorzitter, collega's, minister, een van de boeiendste discussies van het afgelopen jaar was ongetwijfeld dat over stemrecht op 16. Ik wil de Vlaamse Jeugdraad en de talloze jongeren die hun schouders onder dit project hebben gezet, oprecht feliciteren, want het is dankzij hen dat dit op onze agenda is gekomen.

Een derde van onze samenleving is jonger dan 30. Ze tellen letterlijk mee en we hebben de plicht om naar hen te luisteren. Het is dan ook jammer vast te stellen dat participatie van kinderen en jongeren aan het lokale beleid achteruitgaat. Participatie is uiteraard meer dan het hebben van stemrecht, maar we hadden jongeren op die manier effectief een stem kunnen geven. Ik was uiteraard erg teleurgesteld in het uiteindelijke resultaat, waar politieke spelletjes het haalden van oprechte overtuiging. Het is geen beeld van de politiek dat ik aan onze jongeren wil tonen.

Marius Meremans (N-VA): We hebben het debat al verschillende keren gevoerd. U plaatst stemrecht en participatie op één lijn, en dat klopt niet helemaal. Het is niet omdat we van oordeel zijn dat we dat het best doen vanaf 18, dat we überhaupt tegen participatie van jongeren zijn. Dat poneren is pas een politiek spelletje. Onze partij en onze mandatarissen doen er alles aan om jongeren zo veel mogelijk te betrekken bij het politiek proces en bij de besluitvorming. Dat kan eventueel via de jeugdraad, dat kan via diverse kanalen.

Straks zullen we het hebben over het decreet Lokaal Bestuur waarmee we de vrijheid geven aan gemeenten en steden om die participatie in te vullen. In veel steden en gemeenten gebeurt dat ook. Deze week heb ik een school ontvangen, wat we eigenlijk allemaal doen. Zeggen dat wij tegen stemrecht op 16 zijn en daarom tegen participatie zijn, dat is wat kort door de bocht.

U zegt dat de participatie van jongeren aan politiek daalt. Ik weet dat niet. Hebt u daarover cijfers? Ik weet één ding, namelijk dat het wel zo is dat de interesse in politiek misschien niet dermate hoog is. Daar moeten we iets doen. Daar moeten we met z'n allen aan werken, maar het is dus niet zo dat het stemrecht op 16

jaar automatisch de participatiegraad verhoogt. Studies hebben dat trouwens tegengesproken. We hebben daar verschillende meningen over. Dat is zo, maar je mag de beide niet met elkaar verwarren.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Mevrouw Soens, u weet dat twee van de drie meerderheidspartijen voorstander zijn van het stemrecht vanaf 16 jaar. Maar de derde partner was – en is nog steeds, zo stel ik vast – daar mordicus tegen. 'It takes three to tango' in deze coalitie. Ik ben ervan overtuigd dat het een goed idee en voorstel is. De geschiedenis leert dat goede ideeën uiteindelijk gerealiseerd worden. Dus: een beetje geduld en misschien komt het er wel.

Tine Soens (sp.a): Daar zal ik u aan houden, mijnheer Poschet. Ik wil nog even reageren op de heer Meremans. Ik heb letterlijk gezegd dat participatie meer is dan het hebben van stemrecht alleen, maar dat het wel een manier is om jongeren effectief een stem te geven.

En over het feit dat de participatie van kinderen en jongeren aan het lokale beleid achteruitgaat, stel ik voor dat u er eens de eenmeting van het lokaal jeugdbeleid bijhaalt. Dat is een studie uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse overheid. Daarin werd letterlijk gesteld dat de participatie van kinderen en jongeren in het lokale beleid achteruitgaat. Ik stel dus voor dat u dat er toch bijneemt en niet zomaar onwaarheden vertelt in de plenaire vergadering.

De voorzitter: Mijnheer Meremans, bent u nu tevreden?

Marius Meremans (N-VA): Neen, want eerst en vooral ligt de verantwoordelijkheid daar ook bij de lokale besturen. Daarover bent u toch met me eens? Het ligt ook bij de jeugdschepenen die binnenkort, in oktober 2018 en dan in 2019, zullen worden verkozen. Ook bij hen ligt de verantwoordelijkheid om jongeren daarin te laten participeren. Dat is een proces.

En, zoals onze nationale jongeren hebben voorgesteld, moeten we ook proberen om dit in het onderwijs te voltooien, in de twee laatste jaren van het secundair onderwijs, zodat iedereen op zijn 18e de kennis heeft meegekregen om aan de slag te gaan als een volwaardig politiek gemotiveerd burger. Dat is geen garantie, maar je kunt het wel aanbieden. Dit wilde ik nog even zeggen.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Mijnheer Meremans, u verwijst naar de verantwoordelijkheid van die lokale schepenen van Jeugd. Zij moeten er alles aan doen om de participatie van jongeren en kinderen te verhogen. Verschillende schepenen van Jeugd zijn van oordeel dat stemrecht op 16 jaar een middel kan zijn voor hun gemeentebesturen. Een paar weken geleden hebben we de vraag gesteld op welke manier wij dan die lokale schepenen van Jeugd kunnen ondersteunen om lokaal zo'n project te organiseren en de jongeren van 16 jaar, al is het maar als test, meer stemrecht te geven bij die verkiezingen. Maar ook daar was uw partij tegen.

Tine Soens (sp.a): Ik wil er alleen nog maar aan toevoegen dat de Vlaamse overheid vroeger een aantal incentives had om lokale besturen in een bepaalde richting te sturen als het over lokaal jeugdbeleid ging, onder andere rond participatie. Met de inkanteling van de middelen in het Gemeentefonds is dat natuurlijk afgeschaft. Dus we hadden die incentives, en ook uw partij heeft gezegd dat we dat toch maar alleen maar aan de lokale overheden moeten laten.

Voorzitter, het groeiend aantal jongeren en hun verenigingen leveren fantastisch werk. Ze doen dat niet om 500 euro onbelast bij te verdienen. Ze doen dat vanuit

de oprechte overtuiging dat jeugdverenigingen er zijn om elkaar te ontmoeten, om plezier te maken, om zich te ontplooiën en zich te ontwikkelen, niet om opvang of minibedrijfje te spelen.

Het is daarom goed dat ze daarvoor vanuit Vlaanderen extra ondersteuning krijgen. Minister, we hadden u dat met een aantal collega's gevraagd. Dank daarvoor. Maar u weet ook dat, zonder een indexering ervan, die extra ondersteuning, die extra middelen binnen de kortste keren eigenlijk geen extra middelen meer zijn. U hebt de belofte gedaan om die indexering mee te nemen. U weet dat ik u daaraan zal herinneren.

We discussiëren hier af en toe over de diversiteit van ons jeugdwerk. Ons jeugdwerklandschap is op zich al vrij divers, maar ik sta uiteraard achter de keuze van kinderen en jongeren om van diversiteit, naast onderwijs en je goed in je vel voelen, een van de prioriteiten van de Vlaamse Jeugdraad te maken.

Ik kijk uit naar de adviezen en de aanbevelingen die ze zullen aanbrengen en ik zal er sowieso mee aan de slag gaan, net als met uw masterplan diversiteit, minister, dat u in februari zult voorstellen. Ik hoop uiteraard dat het niet bij een mooi plan blijft, maar dat u en het jeugdwerk er effectief mee aan de slag zullen gaan en dat er ook middelen voor worden uitgetrokken. Want vandaag zijn er helaas nog te veel goede initiatieven, zoals Altochtonen van de Toekomst, een jongerenproject van Vluchtelingenwerk Vlaanderen, die afhankelijk zijn van projectmiddelen hier en daar. Als we zulke werkingen structureel willen veranderen, dan zullen we daar vanuit Vlaanderen in moeten investeren. U weet dat ik u ook daaraan zal herinneren.

Collega's, het jeugdwerk dat we in Vlaanderen hebben, is uniek in de wereld. We zijn daar allemaal terecht trots op. Velen van ons hebben in een ver of niet zo ver verleden zeer goeie herinneringen aan dat jeugdwerk. Laat ons dat koesteren, laat ons dat behouden en laat ons dat versterken. Ik dank u. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, collega's, twee ministers in zestig seconden, dat wordt spannend.

Minister Gatz, ik vind u als minister van Jeugd een goede minister. U doet goede zaken. Ik heb dat ook al meermaals herhaald in de commissie. Er zijn bepaalde beslissingen die u hebt genomen waar ik volledig achter sta, onder andere de budgetverhoging die u hebt doorgevoerd. De hele sector was daar tevreden mee. Wij waren daar lange tijd vragende partij voor. Wij vinden dat goed. Het enige wat ik u wil meegeven, is dit. Zorg ervoor dat dat achteraf geen lege doos blijkt te zijn. Zorg ervoor, als er indexeringen moeten worden doorgevoerd, dat die zullen volgen. Zorg er ook voor dat de plannen die u opmaakt met betrekking tot bijvoorbeeld diversiteit, concreter zullen worden gemaakt en dat het niet bij algemene plannen en vaagheden blijft.

Minister Muyters, voor u geldt eigenlijk hetzelfde op het vlak van Sport. Wij hebben de bespreking over de begroting en de beleidsbrief gehad. Er zijn heel wat dingen waarin ik u volg, bij andere dingen zou ik ideologisch andere accenten leggen. Ik heb ook één boodschap voor u. 2016 was het jaar waarin ik de eerste keer een vraag heb gesteld over seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport. 2017 was het jaar waarin al die verhalen de media hebben gehaald en er een maatschappelijk debat is gevolgd. Laten we ervoor zorgen dat 2018 het jaar wordt waarin we concrete stappen zullen blijven ondernemen, en niet denken dat het iets is dat weer zal gaan liggen, en dat we het daardoor weer kunnen vergeten. Dit is iets waarin we zullen moeten blijven investeren, vanuit de sport, vanuit verschillende domeinen van de samenleving. Laat alstublieft wat er vorig jaar is gebeurd en de getuigenissen die we hebben gezien, een wake-upcall zijn, want

er gebeuren dingen en we moeten er allemaal voor zorgen dat ze niet meer kunnen gebeuren. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben het helemaal met u eens, collega Annouri. Ik wil alleen heel duidelijk zeggen dat we er al van voor 2016 aan werken. Werken aan het probleem van seksueel grensoverschrijdend gedrag is nooit gedaan. U weet dat we daar samen verdere stappen kunnen zetten. Het is niet zo dat ik door de getuigenissen in gang ben geschoten. Ik heb er wel een stapje bij gedaan en heb een tandje bij gestoken, maar we waren in Sport echt al duidelijk en sterk bezig rond dat thema.

Imade Annouri (Groen): Er werden inderdaad stappen gezet, minister. Daar geef ik u gelijk in. Maar ik verwijs specifiek naar mijn vraag van 2016. Het is vooral een soort 'mind shift' die is gebeurd, en daar ben ik blij om. Toen ik in 2016 de vraag stelde over meldingen van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport, werd er gezegd: er zijn nul meldingen, en we weten niet of dat per se een slechte zaak is, want misschien wil dat zeggen dat er geen probleem is. Toen heb ik zelf ook aangehaald dat de kwestie vooral was dat mensen hun weg naar die meldpunten niet vonden. Daar zijn we nu allemaal wel duidelijk van overtuigd.

De voorzitter: De heer Wynants heeft het woord.

Herman Wynants (N-VA): Mijnheer Caron, ik durfde vandaag ook geen sjerp aandoen van mijn club, maar in principe zit ik in de commissie Sport niet alleen voor voetbal, maar voor alle sporten. Dat is mijn job als politicus. Dank u. (*Applaus bij de N-VA*)

Er is de laatste maand veel werk verzet ten voordele van onze Vlaamse sporters: de herwerking van het Dopingdecreet, het nieuwe Vlaamse Topsportactieplan 4, het nieuwe decreet op de sportfederaties en het Sportinfrastructuurdecreet. Ook voor volgend jaar zijn er extra middelen uitgetrokken, voor onder andere het actieplan Sport na School, de beleidsfocus jeugdsport en topsport. De Vlaamse Sportfederatie had aangedrongen op bijkomende investeringen in de Vlaamse sportsector, en we zijn tevreden dat de minister daar ook rekening mee gehouden heeft in zijn begroting.

We hebben wel degelijk een beweging gemaakt in het sportveld. Deze krachtenbundeling is volgens ons in het voordeel van de sporter en zorgt ervoor dat het aanbod verbreed en kwalitatief versterkt kan worden.

We hebben natuurlijk ook een verdere planning gemaakt wat betreft een kwaliteitsvolle en duurzame sportinfrastructuur. Voor het eerst hebben we een echt Vlaams Sportinfrastructuurplan en een decretale verankering van de investeringen. Deze week maakte minister Muyters bekend dat er al voor 20 miljoen euro investeringen zijn toegekend aan de 44 projecten die werden goedgekeurd. Dat gaat over heel Vlaanderen en Brussel. Met deze officiële oproep kan 127 miljoen euro worden geïnvesteerd in sportinfrastructuur. Ook in 2018 wordt nog eens in 25 miljoen euro voorzien. Mijnheer Sintobin, als je de twee, drie laatste legislaturen vergelijkt, is dit maal tien of maal twintig wat betreft de investeringen.

We maken ook blijvend werk van het naschoolse openstellen van schoolsportinfrastructuur. Als er, zoals dit jaar wordt gezegd, ook in de scholen wordt geïnvesteerd, willen wij proberen dat dit daarna ook voor onze sporters kan worden gebruikt. Dat geeft dus ook een meerwaarde.

Mijn fractie wil nogmaals benadrukken dat we de Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen (NADO Vlaanderen) moeten blijven uitbouwen en versterken zodat

we kunnen spreken van een klantvriendelijk, efficiënt en autonoom functionerend NADO Vlaanderen. Met minister Muyters als vertegenwoordiger voor Europa in het World Anti-Doping Agency (WADA) vraagt dit toch speciale aandacht.

Topsportrendement halen, vergt een visie of een beleid op lange termijn. We hebben kunnen zien dat er mooie en hoopgevende resultaten zijn geboekt met het Topsportactieplan 3 en dat ook bij het nieuwe Topsportactieplan 4 deze lijn wordt voortgezet. Nog meer dan vroeger wordt ingezet op de sporter zelf. In het hele decreet komt de nadruk op de sporter zelf.

Er blijft ook nood aan duurzame oplossingen voor geluidproducerende of ruimte-behoevende sporten, maar we weten dat dit een zeer moeilijk verhaal blijft.

2018 betekent voor de N-VA-fractie binnen de sportsector: het werk voortzetten en een aantal nieuwe beleidsacties doorvoeren. We denken hierbij aan de aangekondigde herziening van het decreet Sport in het Hoger Onderwijs, maar ook aan de overname van de provinciale taken en middelen. Wij zullen onze minister ook in de toekomst steunen bij de implementatie van zijn beleidsvoornemens. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik heb nog drie speciale culturele aandachtspunten.

2018 wordt een belangrijk jaar voor de erfgoedsector: de subsidiedossiers worden voor het eerst op basis van het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet en de visietekst beoordeeld en gehonoreerd. In de sector zijn de verwachtingen hooggespannen. Afgelopen maandag vroeg men nog eens om een inhaalbeweging. Als dat kan, willen wij dat absoluut ondersteunen. Dit zal uiteraard maar duidelijk worden in het budget van volgend jaar. Maar, minister, we zijn tevreden dat u ook in deze begroting toch al extra middelen hebt gevonden voor cultureelerfgoedprojecten.

Ondernemerschap faciliteren en extra aanvullende financiering verwerven is een speerpunt in uw beleid. We ondersteunen dat ook. Er zijn inderdaad al stappen vooruitgezet, en we moeten daar zeker verder op inzetten. Ik geef enkele voorbeelden van zaken waar we al een stap vooruit hebben gezet.

De uitbreiding van de taxshelter naar de podiumkunsten geeft aan dat de sector daar klaar voor is en dat het werkt, zowel voor grote als kleinere cultuurorganisaties die dit instrument echt inzetten. We kijken dan ook uit naar de eerste evaluatie van dit instrument. Minister, u maakt binnenkort ook werk van de kunstkoopregeling. De samenwerking met de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) wordt op punt gesteld, terwijl er ook een tweede speler komt om microkredieten ter beschikking te stellen van de sector. Ook daar kijken we uit naar de realisatie. Met de nieuwe beheersovereenkomst en taakstelling van het Cultuurloket krijgt de hele cultuursector, niet alleen cultuur, maar ook de erfgoedsector en het sociaal-cultureel werk, de kans om eerstelijnsadvies te krijgen op juridisch en zakelijk gebied. Ook dat is een stap vooruit.

Ook de verzelfstandiging van musea, en in het bijzonder van het KMSK, kan naar het voorbeeld van andere landen zorgen voor meer kansen om alternatieve financiering, zoals sponsorship en mecenaat, binnen te halen. Ik kijk ook uit naar de mogelijkheden van een fonds voor erfgoedstukken. Dat idee bouwt verder op de idee van het Brussels Philharmonic. U stelde in de commissie dat u enkele bedrijfsleiders bereid had gevonden om zich te verenigen in de complementaire topstukkenstichting Pass Foundation. Daar hopen wij snel nieuws over te vernemen.

Wat het internationaal cultuurbeleid betreft, waarmee we het sterk merk 'Cultureel Vlaanderen' uitdragen, hebben we uiteraard onze prioritaire partners, zoals de

Franstalige Gemeenschap en Nederland. We zijn tevreden dat ook met de Franse regio Hauts-de-France culturele samenwerkingen opgezet worden. Het is een goede zaak om onze Vlaamse artiesten, onze Vlaamse musea en kunstcollecties, kortom ons Vlaams DNA in het buitenland voldoende te ondersteunen. Daarvoor opteert u voor het 'follow the actor'-principe en voorziet u in extra middelen om kunstenaars of organisaties te ondersteunen als ze klaar zijn voor een internationale doorbraak.

Tot slot wil ik een oproep doen om Vlaanderen middels cultuur meer te promoten als sterk merk in binnen- en buitenland. Onze cultuurorganisaties die actief zijn in binnen- en buitenland, kunnen en moeten daarin een ambassadeursrol vervullen. Zo kunnen we Vlaanderen als echt cultuurland op de kaart zetten.

Ik eindig met het feit dat ik razend enthousiast ben dat Event Flanders de bid-procedure opstart om in 2020 de Olympische Spelen voor Koren, de World Choir Games, naar Vlaanderen te halen.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Vlaanderen kent al jarenlang een krachtig en sterk jeugdwerk. We zijn hiervoor internationaal al vaak geprezen. Het jeugdwerk zal in de toekomst nog sterker kunnen groeien dankzij de bijkomende investeringen van deze Vlaamse Regering. Er werd immers beslist om 2 miljoen euro extra te investeren in het Vlaamse jeugdwerk en dat bovenop de beslissing om alle organisaties een eenmalige index van 1,26 procent toe te kennen.

Dat zijn essentiële investeringen waarmee de Vlaamse Regering aantoont dat ze een groot hart heeft voor het waardevolle jeugdwerk. Daarmee komt de Regering ook tegemoet aan de verzuchtingen van de jeugdsector: zowel de Vlaamse Jeugdraad, het werkveld als De Ambassade hebben aangegeven dat het lang geleden is dat er zo geïnvesteerd werd in het Vlaamse Jeugdwerk.

Daarnaast wordt er gewerkt aan belangrijke aandachtspunten van de jeugdsector waarbij vijf prioriteiten naar voren komen: diversiteit, gecoördineerd vrijwilligersbeleid, investeren in een breed jeugdwerk, overheveling van de provinciale taken en de kindvriendelijke gemeenten.

Een groot aandachtspunt is het stimuleren van een divers jeugdwerk. Daar komt de minister in het voorjaar met een masterplan diversiteit dat een coherente, algemene visie en plan van aanpak moet bieden voor het al langer gekende probleem. Voor onze fractie is het heel duidelijk dat zich hier de contouren aftekenen van een breed gedragen visie op diversiteit in het jeugdwerk. Er is de laatste jaren al heel wat voorbereidend werk gebeurd. We moeten hier verder op blijven bouwen, maar er ook over waken dat we de eigenheid van de jeugdbewegingen niet in het gedrang brengen. Tegelijkertijd moeten we goed bekijken wat we hierbij structureel kunnen inbedden, in samenwerking met andere beleidsdomeinen en eveneens in samenspraak met de jeugdsector zelf.

De overheveling van de provinciale taken moet ons in staat stellen om naar een meer effectieve en efficiënte structuur te gaan, waarbij we hebben gezorgd voor een warme, kwaliteitsvolle overdracht van die waardevolle initiatieven die overkomen vanuit de provincies.

Buiten de prioriteiten die de minister naar voren haalt, zijn er ook enkele andere belangrijke speerpunten voor het Vlaamse jeugdbeleid. Voor onze fractie is het een belangrijk aandachtspunt om de overregulering aan te pakken. Het masterplan bivakplaatsen somde hier de verschillende probleempunten op. De uitvoering mag hier echter niet op zich laten wachten, op het terrein moeten er duidelijk resultaten geboekt worden.

Tot slot, minister, investeert u al jaren fors in de aankoop van nieuwe tenten voor de Uitleendienst voor Kampeermateriaal. Ook in 2018 zult u hier een budget van 317.000 euro voor vrijmaken. We zijn het ermee eens dat u blijft investeren in tentenmateriaal, zeker rekening houdend met het feit dat de kapotte en versleten tenten vervangen moeten worden. Wij zijn immers van mening dat de overheid op een realistische manier moet blijven investeren in het tentenaanbod zodat we het aanbod minstens op peil kunnen houden.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, de mediamiddelen zijn niet spectaculair in het geheel van het Vlaamse budget, maar u hebt toch iets lekkers onder de kerstboom kunnen leggen: 2 miljoen extra voor het Mediafonds, 1 miljoen extra voor het Gamefonds. Tijdens deze legislatuur hebben we al een aantal zware dossiers doorworsteld. Het ene heeft ons al wat meer grijze haren gekost dan het andere, hoewel uw wuivende helmbos, minister, er nog goed uitziet.

De nieuwe beheersovereenkomst voor de VRT is eind 2015 al bij al soepel tot stand gekomen, alleen verwachten we van de VRT dat ze meer dan vandaag rekening houdt met wat hier in dit parlement vaak kamerbreed leeft als het over de openbare omroep gaat. Wij zijn voorstander van een sterke openbare omroep die mee vormgeeft aan onze samenleving en identiteit, die het media-ecosysteem versterkt, en die in harmonie leeft met de commerciële partners. Vandaag zoekt de VRT nog al te vaak de grijze zones op, en dat is dom.

We denken aan de invulling van de onlinewebsite, aan het gekronkel in het dossier Ketnet Jr. enzovoort. Als de overheid een reclameplafond oplegt, dan is het niet de bedoeling dat de openbare omroep dat plafond elk jaar vrolijk overschrijdt en dan nog verwacht dat hij het overschot ook nog mag behouden.

De hervorming van het radiolandschap gaat niet over rozen. De keuze van wie wel en niet een erkenning kreeg, wordt door een aantal betrokkenen aangevochten. Wie de dossiers bekijkt, begrijpt het onbegrip van sommige spelers die niet erkend werden. In deze fase is het aan de Raad van State en niet aan de politiek om te oordelen, minister, of u of uw jury steken hebt laten vallen.

Het dossier van de regionale televisieomroepen is ook terug van nooit weggeweest. Regionale televisie brengen blijft voor ons zinvol, maar de betrokkenen moeten wel kwaliteit brengen, en vzw's en exploitatiemaatschappijen moeten ermee ophouden vechtend over straat te rollen, wat in sommige streken nog steeds gebeurt.

Dat er veel en goede Vlaamse fictie en programma's worden gemaakt, blijft ons na aan het hart liggen. In Vlaanderen zijn er vier keer meer kijkers voor eigen fictie dan voor aangekochte. In de periode 2015-2017 kwam er in Vlaanderen 65.790 uur eigen fictie op de buis. Ter vergelijking, in Wallonië gaat het om 2016 uur in dezelfde periode.

Wij willen dat ook de over-the-topspelers hier bijdragen. Netflix investeerde sinds 2012 1,5 miljard euro in Europese producties. Dat moet ook in Vlaanderen gebeuren, collega's.

Minister, die internationale over-the-topspelers laten meebetalen voor eigen Vlaamse producties, daar willen wij u vanuit onze partij, vanuit dit parlement voluit in ondersteunen.

Minister Sven Gatz: Bedankt voor de bijdragen van alle parlementsleden.

Met betrekking tot de tweede ronde voor de lokale radio's heeft mevrouw Brouwers duidelijk aangegeven dat voor haar fractie de voorkeur heel duidelijk gaat naar de

lokale radio's en vervolgens pas – als er nog frequenties over zouden zijn – naar de netwerkradio's. Dat is ook mijn insteek, laat dat heel duidelijk zijn. We gaan dat verduidelijken begin 2018, maar ik denk dat dat het goede uitgangspunt is. Dat wou ik toch even benadrukken.

Het is mij inderdaad gevraagd om volgend jaar mijn best te doen om voor de erfgoedsector de financiële stilstand van tien jaar teniet te doen. Ik wil nog eens herhalen dat ik die handschoen opneem. Hetzelfde geldt voor de vragen met betrekking tot de indexering van de gestegen jeugdmiddelen.

Als laatste element wil ik toch even aangeven dat ik het niet eens ben met de lezing alsof we nog steeds in een soort van systeemcrisis zouden zitten met de cultuur- en kunstensector. Ja, er is een besparing gebeurd in het begin van de legislatuur, net zoals andere collega's het in hun bevoegdheidsdomeinen ook hebben gedaan. Bij de daaropvolgende begrotingsaanpassingen en bij elke begrotingsopmaak heb ik telkens nieuwe middelen kunnen vrijmaken voor het cultuurbeleid. Natuurlijk is het niet allemaal terug zoals het vroeger was: er is een heroriëntering van middelen geweest en daar kunnen we het natuurlijk oneens over zijn. Maar de middelen zijn wel degelijk gestegen: op sommige punten zijn ze terug op het oude niveau, op andere schieten ze er zelfs over, en dan heb ik het alleen over de publieke middelen.

Ik heb net de rekening gekregen van wat het eerste jaar taxshelterinkomsten voor de podiumkunsten heeft opgeleverd. Dat is zeer bemoedigend te noemen. Het gaat over tientallen miljoenen euro. Ik maak daar graag met u in januari in de commissie de rekening van om na te gaan over welke organisaties als begunstigden het gaat, diegene die in het Kunstendecreet zitten en diegene ernaast. Ik zou dit financiële oordeel toch wel in een breder perspectief willen zien.

Het neemt niet weg dat wij onze verantwoordelijkheid als overheid behouden, maar er zijn duidelijk verschillende stijgingen van middelen geweest de voorbije maanden, de voorbije jaren en ook volgend jaar.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord over dit onderwerp? *(Neen)*

Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Collega's, de voorbije dagen is er in dit parlement uitgebreid gediscussieerd, en uiteraard focussen de meerderheidspartijen standaard op wat is gerealiseerd en wat nog in de steigers staat. De oppositiepartijen trachten aan te geven wat fout loopt of wat nog beter kan en hoe zij het allemaal zouden oplossen. Het is inderdaad 'the duty of the opposition to oppose'.

Wat zowel meerderheid als oppositie gemeen hebben in hun pleidooi, zijn algemene doelstellingen als vereenvoudigen, vergroenen, moderniseren, ons klaar maken voor de toekomst, mensen stimuleren, niemand achterlaten. Dat zijn toch zaken die regelmatig in de discussies terugkwamen.

Collega's, ik durf te mogen stellen dat wij als Vlaamse Regering dagelijks aan de algemene doelstellingen blijven werken en hierbij ook resultaten neerleggen. Ik weet dat het een ambitieuze agenda is die de Vlaamse Regering heeft, maar we maken die ondertussen wel waar. Op het vlak van begroting gaan we in 2017 voor het eerst in deze legislatuur naar een begrotingsuitvoering die structureel in evenwicht is. Als de resultaten blijven wat ze zijn, gaan we in 2017 zelfs een beperkt nominaal overschot tegemoet. Ook de begroting voor 2018 en de komende jaren beoogt een structureel begrotingsevenwicht.

Wat het Oosterweelproject betreft, voelen wij aan dat Europa, en ook andere instellingen zoals het International Monetary Fund (IMF) en de Organisatie voor

Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), begrip hebben voor onze situatie en voor het belang van deze investering in combinatie met het terugverdienmodel. Intussen ben ik ook tevreden dat de oppositiepartijen inzien dat deze investeringen nodig zijn. Een jaar geleden werd er nog een interpellatie ingeroepen over deze investering; nu is er toch het inzicht dat er geen andere oplossing is dan door te doen.

Ook wat het schuldbeleid betreft, was er in het begin onbegrip voor de nieuwe situatie waar Europese statistische regels ons toe gedwongen hebben en die de vroegere doelstelling van een nultschuld, zoals het onder mijn goede voorganger en collega Dirk Van Mechelen het geval was, onmogelijk maakt. Door de invoering van het begrip netto-actief hebben we evenwel weer grip gekregen op de situatie en is het inzicht in onze financiële positie opnieuw groter geworden.

Collega's, ik besef na het debat van gisteren dat er ook nog meer inzicht in de cijfers nodig is. We wisten dat. De parlementsvoorzitter spoort mij – ik zal niet zeggen dagelijks maar toch regelmatig – aan om de begroting leesbaarder te maken en bijvoorbeeld tot een eenduidige definitie van investeringen te komen. Dat is legitiem. Uiteraard blijf ik samen met de administratie ook de volle medewerking verlenen aan het initiatief van onze grote baas, de parlementsvoorzitter.

In dit parlement hebben we naast de begrotingsdiscussie ook reeds bijzondere, boeiende en levendige discussies gehad over de toekomst van de Vlaamse fiscaliteit. We hebben heel wat hervormingen doorgevoerd. Zoals u weet, zijn de laatste stappen gezet om de belastingen volledig zelf te innen. Het laatste stuk, zijnde de kansspelen en de weddenschappen, is ook ingezet. We hebben nog altijd belangrijke ambities. De debatten van de voorbije dagen hebben aangetoond dat er nog grote verwachtingen zijn. Het to-dolijstje is absoluut nog niet afgewerkt.

We hebben met deze Vlaamse Regering de belastingen verlaagd. De verlaging van de Vlaamse schenkbelasting op onroerend goed springt ook het meest in het oog. De nieuwe tarieven, ondertussen al ruim twee jaar van kracht, kunnen een voordeel opleveren van liefst 100.000 euro en meer per schenking, en het aantal schenkingen van onroerende goederen is de beste getuige van het succes van de maatregel.

We hebben ook gelukkig snel komaf gemaakt met de miserietaks: een totaal ongepaste belasting voor mensen die zich net in een emotioneel moeilijke fase bevinden. We hebben de belastingen vergroend. We hebben ervoor gezorgd dat, als een woning energievriendelijk of kwaliteitsvol verhuurd is, men een extra korting krijgt. De belasting op de inverkeerstelling (BIV) werd ook vergroend. Ook daar zien we resultaten, met een historisch minimum dieselloertuigen die op dit moment worden ingeschreven in Vlaanderen. We zien ook een uitgebreid gamma aan fiscale kortingen, van vrijstellingen van verkooprecht, van schenkbelasting, van erfbelasting, van onroerende voorheffing, en ook voor wie bereid is om een tuurbeheerplan te onderschrijven. We zullen dat straks nog bespreken in deze plenaire vergadering. Om dan nog niet te spreken van de taxshift. We hebben die volledig binnen de Vlaamse begroting genomen en hebben geen belastingverhogingen doorgevoerd. Dat is een lastenverlaging van meer dan 700 miljoen euro.

Ik zou natuurlijk nog even kunnen doorgaan. Er liggen nog enkele belangrijke hervormingen op de plank die in het regeerakkoord staan. Ze zijn aan bod gekomen in het debat: het verkooprecht, de successierechten of de erfbelasting. Dat zijn zaken die in de komende dagen, weken en maanden op het schap staan. We zullen er dus ook voor zorgen dat we resultaten bereiken en het regeerakkoord uitvoeren zoals dat is afgesproken.

Geachte leden, voor u zit een minister die trots is op hetgeen de Vlaamse Regering reeds heeft verwezenlijkt. Ik ben ervan overtuigd dat we de ingeslagen weg

verder vol ambitie kunnen bewandelen in het komende anderhalf jaar dat ons nog rest in deze legislatuur. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018
– 14 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 14/3)

– De artikelen 1 tot en met 16 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018
– 15 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9-Bijlagen

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 15/6)

– Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Er zijn amendementen op de tabel bij artikel 2. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nrs. 15/7 en 15/8)

De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

– De artikelen 3 tot en met 161 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018
– 1313 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissies aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1313/12)

– *De artikelen 1 tot en met 98 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**ONTWERP VAN DECREET betreffende de fiscale gunstmaatregelen die verbonden zijn aan natuurbeheerplannen
– 1316 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de fiscale gunstmaatregelen die verbonden zijn aan natuurbeheerplannen.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1316/1*)

– *De artikelen 1 tot en met 21 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren
– 1318 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): We hebben een uitgebreide bespreking gehad over deze maatregel in de commissie. Vanuit onze fractie was die uiteraard zeer positief. We hebben een kleine bemerking, namelijk dat het belangrijk zal zijn om de screening van de ondernemersplannen goed te doen en dit goed uit te werken opdat wie in aanmerking komt voor een dergelijke premie, echte ondernemers zijn en geen mensen die de beschikbaarheid waaraan ze moeten voldoen, zouden ontlopen. We twijfelen daar niet aan. De minister heeft ons voldoende overtuigd dat dit zal slagen.

Ik breng in herinnering waar het budget dat voor deze maatregel dient, vandaan komt. Dat komt voor een deel over als gevolg van de zesde staatshervorming. Met die middelen gaf men vroeger op federaal vlak aan mensen die geen werk hadden maar werk aannamen, een bonus. Hoe pervers kan een systeem zijn? Mensen die een bonus krijgen omdat ze ingaan op een jobaanbod! Dat toont aan dat het systeem dat we hadden over gekregen, kaduuk was. De minister heeft daar een mooie zwaan van gemaakt. Het decreet zorgt ervoor dat een lelijk kui-

ken een mooie zwaan wordt. Minister, ik hoop dat we nog lang mogen genieten van die prachtige zwaan die u hebt gecreëerd. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): De hervorming van de werkhervattingstoeslag past in het bevorderen van het ondernemerschap bij werkzoekenden. Daar is onze fractie uiteraard heel enthousiast over. Ik reken er ook op dat de VDAB-consulenten die toeleiding van geïnteresseerde werkzoekenden naar het opstarten van een zelfstandige activiteit een volwaardige plaats zullen geven in het activeringsbeleid.

Het zal inderdaad zaak zijn om de praktische implementatie en de randvoorwaarden doordacht uit te werken. We denken aan het concrete bedrag, de invulling van de degressiviteit en de fiscale behandeling. Heel belangrijk is ook een goede afstemming met het bestaande Vlaamse en federale instrumentarium.

Er is ook het prestarterstraject. Dat is belangrijk omdat dit het welslagen van de zelfstandige activiteit verhoogt. Het zal ook 'avonturiers' ontraden om zich met publieke middelen te wagen aan een professionele sprong in het duister. Iedereen die weet hoe een zelfstandige activiteit in elkaar zit, weet dat het nooit de gemakkelijkste weg is, en al zeker geen kortetermijnstrategie.

Minister, we rekenen op een snelle implementatie van de maatregel, de enthousiaste medewerking vanuit VDAB en duidelijkheid voor de werkzoekenden, zodat het transitieproject een gebruiksvriendelijk instrument is dat mensen over hun drempelvrees kan tillen om hun droom voor het opstarten van een eigen zaak te realiseren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik bedank de sprekers, maar ook wie in de commissie daarover een aantal zaken heeft gezegd. De heer Annouri heeft daarnet nog dit voorstel ondersteund.

In het ministerieel besluit voor het prestarterstraject leggen we de focus op de opmaak van een businessplan. Wie start met een zaak, moet een goed businessplan hebben, dat kans op slagen heeft. Dat is een eerste focus die we zullen leggen.

Een tweede focus leggen we op de versterking van de algemene ondernemerschapscompetenties. We gaan ervan uit dat een prestarterstraject minimum zes weken in beslag moet nemen, zodat deze mensen voorbereid zijn om de stap te zetten en met kennis van zaken kunnen starten met hun eigen onderneming. Ik ben heel tevreden dat we deze stappen zetten en hoop dat we in de loop van het eerste trimester van 2018 effectief van start kunnen gaan met deze premie. Ik hoop ook dat we veel ondernemers zullen hebben, die dan mettertijd zelf nog extra medewerkers kunnen aanwerven.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1318/2)

– *De artikelen 1 tot en met 14 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**ONTWERP VAN DECREET over het lokaal bestuur
– 1353 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9**

**VOORSTEL VAN DECREET van Joris Vandenbroucke en Kurt De Loor houdende wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking
– 1076 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet over het lokaal bestuur en het voorstel van decreet van Joris Vandenbroucke en Kurt De Loor houdende wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, die door de commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het ontwerp van decreet als basis voor de bespreking werd genomen. Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik verwachtte dat dit ontwerp van decreet, dat met veel poeha werd aangekondigd omdat het om een grote hervorming gaat, een lange bespreking in de commissie zou vergen. Toch waren er maar twee vergaderingen nodig en de tweede ging over de artikelsgewijze bespreking en dergelijke meer. Door ziekte was ik er in de commissie helaas niet bij en kon ik dus niet het woord nemen. Daarom wil ik hier een paar klemtonen leggen, die meteen ook ons stemgedrag straks verklaren.

Uiteraard bevat het ontwerp van decreet belangrijke elementen die de nieuwe lokale besturen vorm geven. Om te beginnen is er de integratie van OCMW en gemeente, toch de belangrijkste nieuwigheid in dit ontwerp van decreet. Wij hadden graag gezien dat werk werd gemaakt van de opheffing van het OCMW als rechtspersoon en van een volledige inkanteling ervan in de gemeente. Het OCMW zou dan als welzijnsdienst volledig in de gemeentelijke diensten worden geïntegreerd. De regeringspartners aan de overzijde van de taalgrens zaten blijkbaar niet op hetzelfde spoor als Vlaanderen. Daardoor is nu een model uitgewerkt waarbij de gemeenteraad als OCMW-raad functioneert, maar het OCMW en de gemeente als twee gescheiden rechtspersonen blijven bestaan. Wat nu voorligt, was het maximaal haalbare model, maar wint daardoor helaas geen schoonheidsprijs. Wij waren in elk geval enthousiaster geweest, indien daar ook werk van was gemaakt.

Ook voor de intercommunales had onze partij liever meer fundamentele hervormingen gezien. Na de schandalen waarvan we eerder dit jaar getuige waren, wil de regering nu komen tot een beperking van het aantal mandaten en dus ook tot een beperking van de presentiegelden. Dat is vanzelfsprekend een heel goede zaak, maar de voorstellen rond de intergemeentelijke samenwerking die mijn partij de voorbije jaren in haar programma heeft opgenomen, zijn toch nog wat fundamenteler. Wij willen graag de bestuursmacht die nu bij de intercommunales is ondergebracht, opnieuw bij de steden en gemeenten leggen. Wij zijn namelijk van mening dat de macht van onze democratisch verkozen gemeenteraden te veel is uitgehold door het kluwen van intercommunales, met een groot democratisch deficit tot gevolg.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Janssens, ik zal met uw eerste opmerking beginnen. Ik had liever gezien dat de rechtspersoon kon worden opgeheven, maar daarvoor moesten artikel 2 en artikel 3 van de wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn worden gewijzigd. Dat is helaas niet gelukt. U zou eigenlijk zeer tevreden moeten zijn. We hebben als Vlaamse overheid onze bevoegdheden uitgeput.

Wat uw tweede opmerking betreft, wil ik gewoon een vraag stellen. Bent u dan tegen samenwerkingsverbanden tussen gemeenten? Is dat uw punt? Het is me niet duidelijk. U hebt verklaard dat de macht bij de steden en de gemeenten en niet langer bij de intercommunales moet liggen. Die intercommunales zijn net samenwerkingsverbanden tussen steden en gemeenten.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, met betrekking tot een aantal dossiers die voor de gemeenten zeer belangrijk zijn, vinden we vanzelfsprekend niet dat ze op het beperkte niveau van de eigen gemeente moeten worden uitgevoerd. Daarvoor kunnen samenwerkingsverbanden tot stand worden gebracht. We zouden graag de intercommunale structuren zien verdwijnen. Hierdoor zouden de bijkomende mandaten verdwijnen en zouden de burgemeesters in hun eigen gemeenteraad verantwoording moeten afleggen. Nu blijven die aparte structuren bestaan.

Kris Van Dijck (N-VA): Mijnheer Janssens, ik vind dit een buitengewoon boeiende discussie. Ik zit niet in de commissie, maar in een ander leven ben ik daar toch wat bij betrokken. Vindt u dat we een intercommunale met 27 gemeenten op dezelfde manier moeten blijven organiseren als nu het geval is? Daar zijn dan veel mandaten. Vindt u dat een zekere rationalisering zich opwerpt? Er zijn mensen die roepen dat het allemaal poenscheppers en mandatenverzamelaars zijn. Hoe ziet u het? U vindt dat de burgemeester zich moet verantwoorden. De burgemeester heeft enkel een rol als wat en wie hij is. Hij kan toch moeilijk de verantwoordelijkheid nemen voor alles wat in een intercommunale wordt beslist. Ik begrijp niet hoe u dit ziet.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Mijnheer Van Dijck, ik denk niet dat ik voor bijkomende mandaten heb gepleit. Ik wil net zo veel mogelijk van de bestaande mandaten in de structuren van de intercommunales afschaffen. We geven dan veel meer macht terug aan de gemeenteraden. Het is vrij duidelijk dat de intercommunales dan minder macht hebben. Er zijn geen bijkomende structuren of mandaten. De verantwoordelijkheid wordt bij de gemeenteraden gelegd. De burgemeesters van de gemeenten zitten samen in een structuur om te overleggen. Ze krijgen geen bijkomende zitpenningen of dergelijke. Op hun beurt leggen ze verantwoording af aan hun eigen gemeenteraad.

Kris Van Dijck (N-VA): We moeten dan alle intercommunales bemannen met burgemeesters die verantwoording afleggen aan hun eigen gemeenteraad. Om geen bijkomende mandaten te creëren, worden niet alle burgemeesters in die intercommunales gemandateerd. Zo begrijp ik het toch.

Chris Janssens (Vlaams Belang): We willen de intercommunale structuren op zich afschaffen. De gemeenteraden moeten via de burgemeesters tot samenwerking komen.

Kris Van Dijck (N-VA): Dat wordt een mooie functie voor die burgemeesters.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Janssens, u wilt de structuren van de intercommunales afschaffen en tot een betere samenwerking tussen gemeenten komen. U moet me eens uitleggen hoe dat kan. Ik heb altijd verklaard dat er in de intercommunales uitwassen zijn geweest. Er wordt terecht bepleit dat er te veel mandaten zijn. Met dit ontwerp van decreet verdwijnen minstens 2500 mandaten. De zitpenningen en alle hieraan verbonden vergoedingen zijn geplafonneerd tot

maximaal 205 euro bruto. Dat geldt ook voor alle afgeleide structuren en dergelijke. Ik heb verklaard dat er in het verleden uitwassen zijn ontstaan.

Eigenlijk heeft Vlaanderen al sinds 2001 een zeer goede en strenge regelgeving. Er is het plafond van 205 euro bruto, het maximum van drie mandaten en het verbod voor volksvertegenwoordigers om in een intercommunale te zetelen.

Volgens u moeten alle intercommunales verdwijnen. Het is mogelijk dat ik u verkeerd heb begrepen. Ik heb altijd gezegd dat de uitwassen eruit moeten. Dit ontwerp van decreet zorgt hiervoor. Er wordt niet enkel transparantie gecreëerd ten aanzien van de gemeente die de mandataris afvaardigt, maar ook ten aanzien van de toezichthouder, ik en mijn administratie.

Ik vind echter wel dat de samenwerking tussen steden en gemeenten moet kunnen blijven bestaan.

Laten we alstublieft niet het kind met het badwater weggooien, maar laten we de uitwassen eruit weren. Dat hebben we met dit ontwerp van decreet net gedaan.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Mijnheer Janssens, begrijp ik dan dat u eigenlijk problemen hebt met het feit dat intercommunales een rechtspersoonlijkheid krijgen? Is dat het geval? Maar dan vraag ik me af hoe bijvoorbeeld de intercommunale voor afvalverwijdering, het voorbeeld bij uitstek van de intercommunale, kan worden georganiseerd. Er zijn personeel, materiaal, containerparken, en dergelijke nodig. Daarvoor creëert men een rechtspersoon die volgens een aantal regels moet worden bestuurd en die dus operationeel een aantal beslissingen moet kunnen nemen. Maar de verantwoordelijkheid blijft toch altijd nog bij de gemeenten, die gemandateerd zijn binnen die intercommunale.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Dat was inderdaad ook mijn punt: dat we veel meer het afgeschermd niveau moeten weghalen en veel meer de macht terug bij de gemeenten en de gemeenteraden moeten leggen, omdat dat op dit moment veel te weinig het geval is en we in een soort van democratisch deficit zijn terechtgekomen waarbij de macht van het gemeenteraadslid te veel is uitgehold.

Ik kom tot het volgende punt. Het is geen voorwerp meer van dit decreet. Het is voorwerp geweest van een ander ontwerp van decreet dat hier al gestemd is geweest, met name de afslanking van de provincies. De afslanking van het provinciale niveau, die vorig jaar werd goedgekeurd, verandert helaas niets aan de overbodigheid ervan. Het behoud van de provincies botst totaal met de idee van een transparante, en goed georganiseerde overheid. Minister, de structuren die nu nog blijven bestaan, OCMW en gemeente, worden terecht goed in elkaar ingekanteld, maar daarboven blijft er nog altijd een provinciale overheid bestaan. Ik wil maar in herinnering brengen dat we dat graag anders hadden gezien.

Verder zijn er heel wat andere zaken die we graag in dit ontwerp hadden gezien en die de democratie volgens ons zouden versterken. Ik denk bijvoorbeeld aan de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester. Ik denk ook aan het verbod voor de burgemeester of de schepenen om voorzitter van de gemeenteraad te zijn, een voorstel dat, dacht ik, toch ook was opgenomen in het regeerakkoord, maar dat het uiteindelijke ontwerp van decreet niet heeft gehaald. Ik denk ook aan de toewijzing van het voorzitterschap van de gemeenteraad aan de oppositie en bijvoorbeeld aan iets als de constructieve motie van wantrouwen, een aantal zaken die wij ook graag in dit decreet hadden zien terugkomen en waarvan een aantal elementen terugkomen in de amendementen die door de Groenfractie zijn ingediend en zijn besproken in de commissie.

Omdat er inderdaad heel wat goede elementen in dit ontwerp van decreet zitten, waarbij ik de integratie tussen het OCMW en de gemeente nogmaals wil benadrukken als element dat er volgens ons positief uit springt, maar omdat dit anderzijds niet volledig de hervorming is waar onze partij naar streeft of waarvan wij een aantal elementen in ons programma hebben opgenomen, zullen wij ons straks bij de stemming over dit ontwerp van decreet onthouden.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Het is al uitvoerig besproken in de commissie. Er zijn al diverse thema's aangehaald. Dus vergeef me als ik in herhaling val. Alleen de heer Doomst had in de commissie gevraagd – ik heb het nagelezen – dat het toch onder de kerstboom zou liggen. Wel, we hebben het in de kerststal gelegd. Wie de Moeder Maagd op zich gaat nemen, laat ik volledig in het midden; de herders kennen we, de os en de ezel; de wijzen komen uit het Oosten. En toevallig is dat nu net het oosten van mijn partij. Daar komen de wijzen dan vandaan.

Wat het decreet Lokaal Bestuur betreft: 609 artikels. We hebben eigenlijk vier decreten in een decreet samengebald. Als er een lijn te trekken valt, wordt in dit ontwerp van decreet heel duidelijk de lijn verder getrokken van de voorganger van mevrouw Homans, de heer Bourgeois. Hij zei dat we de gemeenten en steden meer vertrouwen moeten geven, dat we hen moeten beschouwen als gelijken, met een overheid die niet langer betuttelend, als een schoonmoeder of een stiefmoeder, waakt – met alle respect voor de schoon- en stiefmoeders. Ik heb trouwens een goede schoonmoeder, voor alle duidelijkheid, maar dat geheel terzijde.

Collega's, het is ook al aangehaald door de collega van het Vlaams Belang, de grootste verandering is dus wel heel erg duidelijk de integratie van gemeente en OCMW. Ik weet dat er een tijd geleden stemmen opgingen dat dit nooit in orde zou komen. Ik heb dat niet enkel in dit halfrond gehoord maar ook bij kenners, die zeiden dat het niet zou lukken. Maar het is wel degelijk gelukt.

Belangrijk is de output voor de burger, de dienstverlening voor de burger, de eenduidigheid. Het zal nu ook zo zijn dat sociale thema's volop zullen kunnen worden besproken in de gemeenteraad/OCMW-raad die eigenlijk dezelfde is. Er is een eenduidige politieke en ambtelijke aansturing van gemeente en OCMW.

Collega's, het moet ook zorgen voor efficiëntiewinsten, dat is heel erg duidelijk. Dat is een hele operatie. Ik weet dat dit voor steden en gemeenten geen eenvoudige operatie is, maar veel steden en gemeenten zijn er al volop mee bezig. We zien inderdaad dat het ook efficiëntiewinsten kan opleveren. Het zal ook veel duidelijker zijn voor de burger dat je nu naar één instelling, één loket kunt gaan voor al je problemen. Nu is dat vaak ook zo via het Sociaal Huis.

Er is de verhoging van de klantgerichtheid en toegankelijkheid tot de sociale dienstverlening. We gaan in elk geval voor een beter en meer geïntegreerd sociaal beleid.

Het bestuurlijk toezicht op de lokale besturen – we hebben goed geluisterd naar onze steden en gemeenten – wordt hervormd. Het goedkeuringstoezicht wordt afgebouwd, en door het verdwijnen van de schorsing komt er een eentrapstoezicht waardoor de lokale besturen sneller rechtszekerheid zullen hebben over hun beslissingen. Bovendien getuigt die wijziging van het bestuurlijk toezicht van een groot vertrouwen van Vlaanderen in de lokale democratie.

De evaluatie van de beleids- en beheerscyclus (BBC) zal ertoe bijdragen dat we naar een grotere transparantie voor lokale bestuurders en burgers gaan, zowel voor meerderheid als voor oppositie. Ik zit lokaal zelf in de oppositie. Het is niet zo eenvoudig om het allemaal goed op te volgen, maar we vergemakkelijken het ook

voor het gemeenteraadslid. Een groot aantal detailregelingen uit het Gemeente- en OCMW-decreet worden niet hernomen. Dat zal meer lokaal maatwerk toelaten.

Het is al gezegd door de collega dat we voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden maatregelen hebben genomen om mandaten en presentiegelden in die samenwerkingsverbanden en hun filialen in te perken en door de oprichting en toetreding van mandatarissen duidelijker en meer zichtbaar te maken.

Daarbij wil ik wel zeggen dat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden nodig blijven. Ze hebben in het verleden ook goed werk verricht. We kunnen nu niet zeggen dat intercommunales plotseling allemaal des duivels zijn zoals ik deels meende te kunnen opmaken uit de uiteenzetting van de collega. Vraag maar na, in veel regio's hebben die samenwerkingsverbanden en intercommunales ook goed werk verricht, vooral in streekontwikkeling.

Wat betreft participatie laten we ook meer vrijheid aan de gemeenten. Je kunt twee dingen doen bij participatie. Je kunt er enorm veel ideeën over hebben. Ik heb die ook. In een stad als Rotterdam heb je de 'Right to Challenge', participatie enzovoort. Je kunt alles in regels gieten, maar dan ben je meer bezig met regels op te leggen dan initiatief te laten aan steden en gemeenten waar heel veel opborrelt. Ook daar moet je gewoon een minimaal kader schetsen waardoor dan de gemeentelijke autonomie volop kan spelen. Dat is ook vertrouwen en geloof hebben in de gemeenteraad maar ook in de burgers, dat ze mondig genoeg zijn om te kijken hoe zij beter kunnen participeren aan het beleid.

Regels voor de bekendmaking van beslissingen worden aangepast. Er wordt duidelijk gekozen voor digitale communicatie met de burger en de toezichthoudende overheid. Bepaalde documenten moeten integraal bekend worden gemaakt. Dat komt de informatie en de transparantie alleen maar ten goede. Er wordt geopteerd voor een minimale decretale regeling met veel ruimte voor het lokaal bestuur.

Conclusie: het aantal politieke mandaten daalt. Dat is logisch. Maar tegelijk proberen we de dienstverlening voor de burger te verbeteren. Om die redenen zal N-VA met geestdrift – omdat ik het andere woord niet kan uitspreken, zeg ik 'geestdrift', dat is een prachtig woord dat we hier eigenlijk weinig gebruiken – het ontwerp van decreet over het lokaal bestuur goedkeuren. Waarom? Het is een historisch decreet. We zijn ervan overtuigd dat met dit ontwerp van decreet over het lokaal bestuur aan de lokale besturen de instrumenten kunnen worden aangeleverd om transparanter, efficiënter en meer op maat van de lokale gemeenschap te besturen, in vertrouwen. Dat is toch wel belangrijk. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, voor heel wat mensen is het lokale bestuur het kortbijniveau waar ze geweldig sterk in geloven. De ervaring is dat de armpjes van de mensen in de laatste jaren nog korter zijn geworden. Vandaar het belang van deze codex, deze bijbel die nog niet de ideale leidraad is, maar het beloofde land misschien wat dichterbij kan brengen. Ik denk dat de heer De Loor zal zeggen: door de Rode Zee zullen we er niet meer geraken. Het geeft ons toch meer ademruimte en het maakt bestuur op maat mogelijk.

De hoofdbedoeling is dat alomvattend sociaal beleid van het OCMW en de gemeenten te integreren. Wij denken dat integratie de goede weg is. Aan elke stoel van lokale beleidsitems is die sociale poot verbonden. Dat moet niet buiten de gemeente. Het moet van binnenin worden gehonoreerd.

Minister, het traject zal het komende jaar een beetje bergop zijn, maar ik denk dat u kunt garanderen dat het zonder valkuilen zal zijn, en dat de administratie zal proberen dat optimaal te begeleiden.

We zullen ook snel de rol van dat bijzonder comité in het licht moeten stellen en waarderen. Hierin moeten we de rol van mensen die onafhankelijk en oprecht persoonlijke dossiers zullen beoordelen en behandelen, duidelijk maken om de integriteit van het vehikel aan te tonen.

Minister Liesbeth Homans: Collega Doomst, u suggereert dat mijn administratie in het komende jaar de gemeenten en steden goed zouden begeleiden voor de implementatie op 1 januari 2019. Ik hoop u te kunnen geruststellen: er is een ronde van Vlaanderen gepland voor het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) dat zoveel mogelijk steden en gemeenten zal verzamelen om hen te informeren en op mogelijke vragen te antwoorden.

Michel Doomst (CD&V): Bedankt. Dat is heel duidelijk en heel belangrijk. Voor de implementatie van dat decreet hebben we een jaar de tijd. Er is dus ook nog een hele ambtelijke weg af te leggen. Ik vraag me af of we halfweg, op 1 augustus niet beter een evaluatie kunnen houden. Op 1 januari 2019 moet heel die trein op de sporen staan. Zo'n NMBS-moment kan een goed moment zijn om een beetje bij te sturen. Het zou niet slecht zijn om dat te doen op dit parcours.

Het perspectief naar de fusies na 2018 wordt ook wel opengehouden. Het is goed dat de vrijwilligheid de richting is die we aanhouden. We blijven ervan overtuigd dat interlokaal samenwerken onderschat blijft. Minister, u onderschat dat. U had dat nog iets meer moeten doorduwen. U zou daarmee succesrijk uit de verf gekomen zijn, maar ik heb u niet helemaal kunnen verleiden op die piste. Toch blijf ik erbij dat daar op het terrein enorm naar wordt gezocht en dat het mogelijkheden zijn die in de toekomst nog meer zullen worden gehanteerd.

Het was een moeilijke discussie, die structurele onbestuurbaarheid. Het is ook gebleken in de voorbije zes jaar dat dat niet het ideale vehikel was. Voor ons was die constructieve motie van wantrouwen het eigenlijk ook niet. Lokaal bestuur betekent toch ook een beetje dat trouwen houden is. Je verandert niet van club zoals je van ondergoed verandert. We denken dat dat in een lokaal bestuur ook zo is. Je wordt bij het begin van de legislatuur toch verondersteld te weten waar je aan begint en dat stabiliteit het uitgangspunt moet zijn, en niet destabilisering.

Kortom en afrondend, wij denken dat in deze codex, dit heel omvattend decreet, heel wat mogelijkheden zitten om lokaal sterker uit de verf te komen. Geestdriftig, ja, maar, mijnheer Meremans, ik denk dat we dan vooral driftig naar geest zullen moeten zijn het volgende jaar, de volgende twee jaren. Want je zult lokaal heel wat impulsen terugkrijgen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we nu naar dat nog sterker wordend lokaal bestuur nog sterker zullen luisteren. En daarom ondersteunt de fractie het graag helemaal. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, ministers, collega's, zo dadelijk stemmen we over het langverwachte ontwerp van decreet over het lokaal bestuur. Het is ongetwijfeld de belangrijkste hervorming van deze regering inzake lokale besturen. Na de afslanking van de provincies, de hervorming van de subsidiestromen en het stimuleren van vrijwillige fusies moet dit de kers op de taart zijn. Voor collega De Loor smaakt die kers misschien eerder wat zuur, maar voor iedereen die zich er mentaal al mee verzoend heeft dat we vandaag in de 21e eeuw leven, is het een zoete kers, hét sluitstuk van een hervorming die ervoor zorgt dat we als overheid efficiënter besturen en minder belastinggeld geven aan onnodige structuren en mandaten.

Het nieuwe decreet over het lokaal bestuur zorgt in de eerste plaats voor duidelijkheid. Het zal alle belangrijke regels bevatten, in één decreet, voor de lokale besturen. Er komt dus één overzichtelijke 'bijbel' – het woord is daarstraks ook al

aangehaald door collega Doomst – in plaats van een reeks verschillende decreten. Maar behalve een sanering van een aantal wetteksten, is het inhoudelijk een sanering van politieke mandaten en organen en zorgt het voor een efficiënter en krachtiger lokaal bestuur.

De belangrijkste hervorming is ongetwijfeld de integratie van het OCMW in de gemeente. Er is hierover al veel gezegd. We hebben er hier in de plenaire vergadering zelfs actualiteitsdebatten over gehouden. Open Vld juicht die hervorming toe.

In de 21e eeuw is er geen enkel zinnig argument meer om een afzonderlijk politiek orgaan, met extra mandaten, te behouden voor het lokale sociale beleid. Door de integratie wordt dat sociale beleid een volwaardig onderdeel van het gemeentelijk beleid. De dagprijzen van het rustoord, de al dan niet oprichting van een centrum voor kortverblijf of een klusjesdienst voor senioren, de activering van leefloners: het zijn stuk voor stuk interessante en relevante debatten die vandaag soms verscholen blijven binnen de OCMW-raad. Met deze integratie geven we het lokaal sociaal beleid de plaats die het verdient: een volwaardige plaats in de debatten in de gemeenteraad.

De integratie leidt ook tot efficiënter bestuur. Om bevoegdheidsredenen blijft het OCMW weliswaar als juridische entiteit bestaan. Maar daarmee is ook alles gezegd. Binnen het staatkundige kader waar we niet buiten komen, laten we OCMW en gemeente voortaan volledig samenvallen, politiek én administratief. Dus geen twee afzonderlijke administraties meer, met aan het hoofd elk een afzonderlijke secretaris of financieel beheerder. Vanaf 2019 zal er nog maar één administratie zijn, met één chef aan het hoofd, en één geïntegreerd personeelsbeleid. Daarmee maken we een einde aan de rivaliteit die er vandaag soms heerst en zorgen we voor een efficiëntere inzet van personeel. Eén personeelsdienst, één financiële dienst, één technische dienst: vanaf nu is er geen ontkomen meer aan voor lokale besturen. Vanaf nu wordt er zuiniger omgesprongen met het belastinggeld van de burger.

Maar ook op politiek vlak laten we OCMW en gemeente samenvallen. De integratie zorgt daardoor ook voor minder politieke mandaten. Het is hier al eerder aan bod gekomen.

De OCMW-raad verdwijnt. Er blijft enkel nog een afgeslankt bijzonder comité voor de individuele hulpvragen. Het nieuwe ontwerp van decreet bevat ook een reeks aangescherpte regels voor de intercommunales. Daarmee geven we een antwoord op de vragen die rezen na de onthullingen in onder andere de zaak Optima. Dochters vallen nu ook onder de beperkingen van het decreet, bijvoorbeeld op het vlak van presentiegelden. Raden van bestuur zullen nog maar maximaal vijftien leden mogen tellen. Ondergeschikte bestuursorganen, zoals de regionale bestuurscomités, zijn voortaan onbezoldigd. En ook de verloning van managers van de intercommunales wordt begrensd. We geven hier dus een duidelijk antwoord op het terechte onbegrip dat was ontstaan.

Een andere belangrijke nieuwigheid is de verankering van burgerparticipatie en inspraak. Van bij zijn oprichting heeft Open Vld er steeds voor geijverd om mensen meer te betrekken en inspraak te geven bij het beleid. We zijn dan ook blij dat de verplichting om burgers te laten participeren, nu verankerd wordt in het nieuwe ontwerp van decreet. Interessante praktijkvoorbeelden, zoals de burger- of wijkbegeleidingen worden ook opgenomen in het ontwerp van decreet. Het zal mijn collega Willem-Frederik Schiltz, de initiatiefnemer van de Antwerpse Burgerbegroting en auteur van de conceptnota rond burgerparticipatie, alleen maar plezieren.

Collega's, er is nog een laatste belangrijke krijtlijn waar te nemen in het nieuwe ontwerp van decreet: de resolute keuze voor minder administratieve overlast en meer vertrouwen in onze lokale besturen. Het toezicht wordt afgeslankt en sterk vereenvoudigd. Het is een nieuwe stap in de afbouw van de Vlaamse keizer-kostermentaliteit.

We draaien het bekende adagium om: controle is goed, maar vertrouwen is nog veel beter. Ook de transparantie wordt groter, zowel voor gemeenteraadsleden als voor de burger. De leesbaarheid van de begrotingsdocumenten wordt duidelijker en groter. En met de verplichting om alle lokale besluiten te publiceren op de gemeentelijke website, verbetert ook de informatie naar de burger.

Dames en heren, onze fractie zal het nieuwe ontwerp van decreet vol overtuiging goedkeuren. Ja, we hadden dat al wat eerder willen doen, maar beter laat dan nooit. Er zal de komende weken en maanden hard gewerkt moeten worden om alles tijdig klaar te hebben voor de start van de nieuwe lokale legislaturen. Maar we rekenen op de minister dat dat zal lukken.

Ook ten aanzien van u, minister, willen we vertrouwen geven. De controle laten we nog even in de kast, maar we rekenen er evenzeer op dat een vlotte uitvoering van dit belangrijke ontwerp van decreet tegen eind volgend jaar een feit zal zijn. Het stemt mij in dit verband evenzeer tevreden dat ook voor de lokale besturen een Ronde van Vlaanderen georganiseerd zal worden. Dank u wel. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Collega's, minister, voor ons ligt een belangrijk document, een document dat de werking en de organisatie van de lokale besturen, dus van de gemeenten en de OCMW's, en ook de intergemeentelijke samenwerking bepaalt voor de volgende jaren, ja zelfs voor het volgende decennium.

Minister, u sprak en u spreekt over een van de belangrijkste hervormingen in de organisatie van de lokale besturen van de voorbije veertig jaar. Toch vond de meerderheid het in dit Vlaams Parlement, uw meerderheid, het niet nodig en niet opportuun om daar ook maar één hoorzitting aan te besteden. Dat is jammer en tegelijk onbegrijpelijk.

Minister Liesbeth Homans: Ik ben natuurlijk niet verantwoordelijk voor de regeling van de werkzaamheden in dit parlement. Dat laat ik volledig over aan de voorzitter en de commissievoorzitters. Maar de waarheid heeft ook haar rechten, mijnheer De Loor.

Er zijn over dit thema drie actualiteitsdebatten geweest, zeventien actuele vragen en vier hoorzittingen in de commissie. Als u nu beweert dat er geen enkele hoorzitting is geweest, dan doet u de waarheid toch wel een klein beetje geweld aan. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Ik denk toch ook dat u de maat van onze oren onderschat. Ik ga niet zeggen dat het ezelsorenhooft is, maar wij luisteren wel. Wij hebben hierover maandenlang in afdelingen met mensen gepraat. Wij zijn benaderd door tientallen collega's die wilden weten waar het naartoe gaat. Wij hebben, als volkspartij, maandenlang geluisterd, tot onze oren tuiten van de reacties en de suggesties die wij overal kregen. Als u zegt dat er dan nog eens een hoorzitting moet komen om het spel nog wat te... Dat vonden wij niet nodig.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Voorzitter, wat ik hier hoor, is nieuw. Ik hoor op alle fronten dat er te weinig betrokkenheid, te weinig inspraak en overleg was. Maar opeens hoor ik, mijnheer Doomst, dat uw oren tuiten van vermoeidheid. Ik stel dat vast.

Minister, u zegt dat er hoorzittingen zijn geweest en drie actualiteitsdebatten en vragen om uitleg en actuele vragen. Ja, dat bewijst dat het nodig was. Drie jaar bent u hiermee bezig.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Loor, van twee zaken één. U zegt dat dit decreet een van de belangrijkste hervormingen is voor de lokale besturen. Ik heb altijd gezegd: dé belangrijkste hervorming sinds veertig jaar.

U zegt dat wij er drie jaar mee bezig zijn geweest. Maar had u zelf niet gezegd dat we ons best niet te veel moesten haasten, dat we goed moesten nadenken over wat we deden, dat we het goed moesten implementeren, dat we ons goed juridisch moesten laten adviseren? U hebt het nu over actuele vragen, vragen om uitleg, actualiteitsdebatten. Maar ik wil nog iets heel concreets zeggen over die hoorzittingen. Naar aanleiding van de conceptnota over de integratie van OCMW en gemeenten zijn er hoorzittingen geweest in de commissie. Naar aanleiding van de conceptnota over de hervorming van het landschap van de intercommunales zijn er hoorzittingen geweest in de commissie. Mijnheer De Loor, ik herhaal dat als u zegt dat er geen hoorzittingen zijn geweest, u de waarheid meer dan geweld aandoet. *(Applaus van Nadia Sminate)*

Kurt De Loor (sp.a): Minister, bij de regeling van de werkzaamheden was het overduidelijk dat er voor dit ontwerp van decreet geen draagvlak was bij de meerderheid. U was daarbij niet aanwezig, en u hoeft daar ook niet bij aanwezig te zijn. Ik vind dat raar. We weten natuurlijk waarom alles zo snel mogelijk door het parlement moest worden gejaagd. U hebt massa's tijd verloren door wilde plannen te maken, die zich echter op juridisch glad ijs bevonden. We staan ondertussen op minder dan tien maanden van de gemeenteraadsverkiezingen. We staan op één jaar voor de inwerkingtreding van de wijzigingen. Het is dus hoog tijd dat de lokale besturen weten waar ze aan toe zijn. Deze bekommernis, minister, delen we voor 100 procent.

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Mijnheer De Loor, ik weet niet hoe het in uw partij zit, maar in mijn partij weten alle mensen die lokaal actief zijn wat er aankomt. Een jaar op voorhand is toch meer dan tijd genoeg? We hebben het debat verschillende keren in het parlement gevoerd. Ik heb de eer en het genoegen gehad om met u over de grond van de zaak van gedachten te mogen wisselen. Dat was enkele maanden, ik denk al bijna een jaar geleden. Dat was een belangrijk debat, een fundamenteel en een goed debat.

Er is een heel duidelijke meerderheid die in een welbepaalde richting wil gaan, die onze lokale besturen wil moderniseren. U denkt daar fundamenteel anders over. Maar u kunt toch niet zeggen dat men lokaal niet weet waar men aan toe is, wat er gaat gebeuren. Men kan toch ook niet beweren dat een jaar op voorhand te laat is. Als dat te laat is, bent u lokaal slecht georganiseerd. Als burgemeester van een centrumstad zeg ik u dat het meer dan op tijd is als wij nu die beslissingen kunnen nemen. Dan zijn we echt op tijd om dat op een goede manier te implementeren. Trouwens, lokaal zijn we al volop bezig met die integratie. Eigenlijk is het grote werk al achter de rug. Dit is eigenlijk het sacrale moment waarop we definitief die bladzijde van het verleden omdraaien. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Ik vind het raar dat u dit nu zegt, want de heer De Meulemeester heeft daarnet ook het woord 'laat' in de mond genomen. U had misschien beter moeten luisteren naar wat hij heeft gezegd. Ik heb ook niet gezegd dat het té laat is, maar wel dat het hoog tijd is en dat we die bekommernissen delen dat het nu beslist en bekendgemaakt zou worden.

De voorzitter: Mijnheer De Meulemeester, wat hebt u gezegd?

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Ik heb gezegd dat we het liever vroeger hadden gezien, maar niet dat het te laat was. Iedereen wou het natuurlijk vroeger.

We hebben wel een heel traject afgelegd met veel bevragingen. We hebben de VVSG dikwijls bevroegd, er zijn een aantal professoren gehoord in de commissie en we hebben nog tal van andere instanties bevroegd. Voor zo'n belangrijk decreet is het goed dat we dat gedaan hebben. Maar ik denk dat er ons inderdaad nog meer dan genoeg tijd rest om alles op een goede manier te implementeren. Vanaf januari kan ieder lokaal bestuur daarmee aan de slag. De meeste zijn er al meer dan een jaar of soms zelfs twee jaar mee bezig.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): We zijn nu op een jaar voor de definitieve implementatie van dit alles. Ik stel vast dat alles klaar en duidelijk is voor de leden van de meerderheid en ik hoop dat er in de volgende weken en maanden geen diarree komt van reparaties aan deze belangrijke materie. Dit zou nog eens de goede werking van de lokale besturen in het gedrang kunnen brengen. Het is al gezegd dat aan dit ontwerp van decreet een aantal conceptnota's en andere ontwerpen van decreet zijn voorafgegaan. Een aantal van die initiatieven konden ook de goedkeuring van sp.a wegdragen. Ook de hervorming van het bestuurlijk toezicht die in dit ontwerp van decreet is opgenomen, kan onze goedkeuring wegdragen, evenals het feit dat dossierstromen tussen de besturen en toezichthoudende overheid worden afgebouwd met een maximale digitalisering.

Ik wil focussen op drie thema's: de verdere integratie van gemeente en OCMW, de versterking van de lokale democratie en de intergemeentelijke samenwerking.

Inzake intergemeentelijke samenwerking stellen we vast dat het huidige interbestuurlijk model uitgewoond is. De nieuwe maatregelen die zijn opgenomen in het decreet Lokaal Bestuur, liggen in het verlengde van het voorstel van decreet dat de heer Vandenbroucke en ikzelf hebben ingediend. We zijn tevreden dat de principes van onze voorstellen werden overgenomen, hoewel onze voorstellen nog een stapje verder gingen. Door de nieuwe bepalingen zal de algemene vergadering een echt aandeelhoudersbestuur worden, dat de strategische lijnen uitzet en een beperkte raad van bestuur aanduidt met meer aansprakelijkheid van de bestuurders, die zich stevig zullen moeten verantwoorden in de algemene vergadering.

Wat betreft de verdere integratie van gemeente en OCMW, alsook de zogenaamde versterking van de lokale democratie, hebben wij de moeite genomen om er zowel het regeerakkoord als uw beleidsnota 2014-2019 bij te nemen. De resultaten zijn ontluisterend en nog slechts flauwe afkooksels van de initiële plannen. Over de verdere integratie van gemeente en OCMW staat in het regeerakkoord: "We integreren de OCMW's uiterlijk tegen de start van de volgende bestuursperiode volledig in de gemeentebesturen. Dit zou ook vrijwillig kunnen gebeuren voor de centrumsteden. We werken modellen uit die de gemeente bij deze integratie kunnen hanteren."

Er wordt verwezen naar een extern verzelfstandigd agentschap. Minister, in uw beleidsnota spreekt u over een basismodel en een aantal andere modellen waaruit gekozen zou kunnen worden. Voor de centrumsteden zou de integratie van OCMW en gemeente een vrijwillig karakter hebben. We zijn ondertussen meer dan drie jaar verder en van uw oorspronkelijke concrete plannen blijft nog weinig over.

Voor sp.a is het duidelijk: het maakt niet uit of de kat zwart of wit is, als ze maar muizen vangt. Het is ons eender hoe ons OCMW in de toekomst zal gaan heten. Waar het ons om gaat, is het versterken van het lokaal sociaal beleid. Sp.a heeft de voorbije jaren heel sterk ingezet en dat als uitgangspunt genomen voor de hervorming en de versterking van het lokaal sociaal beleid. Aangezien er zelfs geen evaluatie gebeurde van de werking en de dienstverlening van de OCMW's en er voorafgaandelijk weinig overleg plaatsvond, noch met OCMW's noch met het federale niveau, wordt er al drie jaar gepalaverd over structuren en instellingen. Bewijs hiervan

zijn de verschillende conceptnota's en de verschillende federale initiatieven die door de Raad van State werden gekelderd omdat dit een schending van de bevoegdheidsregels uit de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI) inhield.

Dit alles, meer dan drie jaar tijdverspilling, heeft ingrijpende gevolgen voor de initiële plannen van de Vlaamse Regering, met andere woorden, dat was weinig door-dacht beleid en al zeker niet gebaseerd, minister, op bestuurlijke inzichten. Drie jaar rondjes draaien, drie jaar gissen en missen. We vragen ons eigenlijk af wat de voor-bije drie jaar hebben bijgedragen aan de versterking van dat lokaal sociaal beleid.

Michel Doomst (CD&V): Mijnheer De Loor, mocht ik socialist zijn – ik durf er niet aan denken – dan zou ik toch echt blij zijn dat er nu een ontwerp van decreet voorligt waarmee al die sociale taken die het OCMW nu op zich neemt, worden geïntegreerd in het gemeentelijk beleid waar alle poten van dat beleid een sociale dimensie moeten krijgen. Dat kan toch niet anders zijn dan een project dat jullie als positief en aantrekkelijk beschouwen?

Kurt De Loor (sp.a): Mijnheer Doomst, ik wil even uw geheugen opfrissen. Er was het decreet Lokaal Sociaal Beleid van 2004. Ik denk dat dat in alle steden en gemeenten ervoor gezorgd heeft dat er een integraal lokaal sociaal beleid wordt gevoerd. Wie dat niet doet, is een sukkelaar. Die hebben dan die grote kans van toen gemist. Welkom in de 21e eeuw, mijnheer De Meulemeester. Wie dat nog niet doet en dat niet op de agenda zet van de gemeente en het OCMW, loopt enorm achterop met zijn lokaal sociaal beleid. Dit ontwerp van decreet zal geen wereld van verandering brengen, mijnheer Doomst, voor de versterking van het lokaal sociaal beleid. Dat is mijn punt. Daaromtrent wou ik toch uw geheugen eens opfrissen.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Loor, dat we hierover van standpunt verschillen, is duidelijk. Het is ook al de afgelopen drie jaar gebleken. Ik ga u één simpele vraag stellen die ook heel simpel te beantwoorden valt. Bent u voor of tegen de integratie van de OCMW's in de gemeenten? Voor of tegen?

Kurt De Loor (sp.a): Minister, waar dat nog niet gebeurd is, hinken ze oeverloos achterop. Dat zal zich ook uiten in de sterkte van dat sociaal lokaal beleid. We zijn natuurlijk voor een integratie, voor een integraal lokaal sociaal beleid. *(Applaus bij de meerderheid)*

Natuurlijk zijn wij daar voor.

Minister Liesbeth Homans: Dat is een beetje rond de pot draaien, mijnheer De Loor. Mijn vraag is heel simpel. Bent u voor de integratie zoals ze vandaag voorligt? Ja of nee?

Kurt De Loor (sp.a): Zoals ze vandaag voorligt, minister? Neen. *(Opmerkingen)*

Neen, want u spreekt, en er zijn al een paar collega's over tussengekomen, over een daling van het aantal mandaten. Wel collega's, ik kan u vertellen, Oudenaarde bijvoorbeeld heeft 31 gemeenteraadsleden en 11 OCMW-raadsleden. Die 11 OCMW-raadsleden worden er 31. Het sociaal comité telt 3 leden, wel dat gaat naar 8 leden. Is dat een vermindering? In mijn ogen niet.

Minister Liesbeth Homans: Dat is dezelfde wiskunde die u hebt toegepast in de commissie. Laten we dit parlement nemen. U zegt: laten we die volksvertegenwoordigers die bevoegd zijn voor gewestbevoegdheden en zij die bevoegd zijn voor gemeenschapsbevoegdheden, optellen. Dat is de redenering die u maakt. U weet zeer goed dat de OCMW-raadsleden verdwijnen, dat de gemeenteraadsleden van rechtswege ook OCMW-raadsleden zijn. U hebt gelijk dat er inderdaad ook een bijzonder comité komt, maar ik hoop dat u het met mij eens bent dat het nodig is omwille van de privacy voor die mensen die hulp komen vragen.

U moet hier echt niet komen vertellen dat er een toename is van het aantal mandaten. Er verdwijnen, niet alleen door de integratie van OCMW en gemeente maar ook door alle oefeningen in het kader van de intercommunales, minstens 2500 mandaten. Is het mij daarom te doen? Bij de intercommunales wel, maar is het mij bij de integratie van OCMW en gemeente echt doen om het aantal mandaten te verminderen? Neen. Ik wil een lokaal sociaal beleid dat geïntegreerd is, en dat bestaat vandaag niet, mijnheer De Loor. Er is nog altijd de gemeenteraad. Er is nog altijd de OCMW-raad. U als OCMW-voorzitter zou heel goed moeten weten dat bepaalde zaken die in het OCMW worden besproken, niet in de gemeenteraad mogen worden besproken.

Ik ben het eigenlijk volledig eens met collega Somers – en dat zal u niet verbazen – dat we in de 308 Vlaamse gemeenten – facilitaire gemeenten even buiten beschouwing gelaten – echt al wel integratie op het veld zien, dat iedereen eigenlijk al bezig is. Ik kan alleen maar besluiten dat het blijkbaar in Zottegem niet het geval is, maar in de rest van Vlaanderen gebeurt het wel, meneer De Loor. *(Applaus bij de N-VA)*

Kurt De Loor (sp.a): Minister Homans, ik hoor hier rare dingen. Ik hoor hier vreemde dingen. Ik hoor u zeggen dat er momenteel geen integraal lokaal sociaal beleid wordt gevoerd. Ik zeg u dat dat wel het geval is. Ik zou u dan ook uitnodigen, minister, om als bevoegd minister eens naar de lokale besturen te gaan om u daarvan te vergewissen. Ik zeg u dat het mogelijk is. Het is mogelijk gemaakt sedert 2004 met het decreet Lokaal Sociaal Beleid, maar daar zwijgt u natuurlijk liever over.

Collega's, versterking van de gemeenteraad: hier is iets onbegrijpelijk gebeurd. Kent u dit, minister? In het regeerakkoord 2014-2019 staat: "We versterken de gemeentelijke democratie, onder meer door het voorzitterschap van de gemeenteraad in alle gemeenten te laten opnemen door een gemeenteraadslid zonder uitvoerend mandaat." In uw beleidsnota hebt u dit letterlijk overgenomen. In dit ontwerp van decreet wordt de piste uit het Vlaams regeerakkoord en uit uw beleidsnota jammer genoeg verlaten. Voor ons is het een raadsel waarom dit gebeurde. Het kon nochtans op de goedkeuring van sp.a rekenen. Blijkbaar kiest u ervoor om af te stappen van het idee om de gemeenteraden te versterken.

Collega's, stel u voor dat minister-president Bourgeois dit Vlaams Parlement zou voorzitten. Of erger nog, erger nog, dat minister Homans dit Vlaams Parlement zou voorzitten. Dat is toch ondenkbaar.

De voorzitter: Wel even met mij rekening houden, mijnheer De Loor.

Kurt De Loor (sp.a): Voorzitter, ik zei al dat het ondenkbaar is.

De voorzitter: Dan is het goed.

Kurt De Loor (sp.a): Ik wil het ook zo houden, want het orgaan dat de controle moet uitoefenen op de uitvoerende macht, wordt voorgezeten en de debatten worden gemodereerd door een uitvoerend mandataris. Mocht dat hier het geval zijn, zou niemand dat begrijpen. Waar zit de logica? Welke krachten hebben hier gespeeld? Maar als sp.a blijven we resoluut kiezen voor de versterking van de gemeenteraad en we hebben daartoe in de plenaire vergadering een amendement ingediend zodat de voorzitter van de gemeenteraad niet langer een uitvoerende mandataris kan zijn. Collega's, we hopen dan ook op het voortschrijdend inzicht en we zijn als sp.a vragende partij om, op dit vlak weliswaar, het regeerakkoord uit te voeren.

We zijn ook van oordeel dat de functie van gemeenteraadsvoorzitter moet worden versterkt, om de raad performanter en ook zichtbaarder te maken. De voorzitter moet onder andere aanwezig kunnen zijn op de vergaderingen van het college van

burgemeester en schepenen en het vast bureau bij het vastleggen van de agenda's. Uit alles wat nu voorligt, blijkt jammer genoeg dat er geen grondig debat plaatsvond over de werking van de gemeenteraad, onder andere over de rol van de raadsvoorzitter, zijn ondersteuning, zijn verhouding tot de uitvoerende organen enzovoort. Ik veroorloof me hier om de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) te citeren. Die zegt dat het ontwerp van decreet inzake lokaal bestuur op dit terrein "amper stappen" in de richting van een modernisering bevat.

Collega's, nog een stukje over de structurele onbestuurbaarheid. Het is gebleken in de voorbije legislatuur dat er een aantal gemeenten zijn waar het huidige systeem van de structurele onbestuurbaarheid niet werkt. Minister, dat is hier door een aantal collega's ook al aangehaald, maar toch ziet u niet de 'sense of urgency' van een aanpassing aan de bestaande procedure. Dat is opnieuw een standstill, waarbij de lokale besturen en de inwoners van de gemeenten die in structurele onbestuurbaarheid verkeren, het kind van de rekening zijn. Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) maakte een evaluatierapport, ook met de inbreng van de gouverneurs, de VVSG en ook een aantal professoren. Ook al kwamen er zware tekortkomingen in de huidige procedure aan de oppervlakte, toch gebeurde er tot op vandaag geen enkele bijsturing en blijven deze gemeenten nog zeker één jaar in het drijfzand. Omdat sp.a het goed meent met de lokale besturen en omdat we een goede werking en dienstverlening voorstaan, willen we de gemeenten in de toekomst dan ook uit dat drijfzand halen. We doen dat door middel van een amendement.

Conclusie: collega's, minister, niettegenstaande dat er goede elementen in terug te vinden zijn, is dit ontwerp van decreet een gemiste kans om de lokale besturen echt te hertekenen en te moderniseren. Die lokale besturen, dat is het niveau waarin de burger het meeste vertrouwen heeft. Dit is een gemiste kans om die besturen zelfzeker de toekomst in te sturen, want voor sp.a is de toekomst aan gemeenten, is de toekomst aan steden. Daarom zullen we ons onthouden over dit ontwerp van decreet. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Collega's, goedemiddag. Ik ben stand-in voor Ingrid Pira, die, zoals u wellicht weet, een ongeval heeft gehad en gisteren is geopereerd aan haar arm. Ik zal proberen haar rol dienstbaar over te nemen, maar tegelijk vind ik het eigenlijk nog eens heel plezant om over dat thema binnenlands bestuur iets te kunnen zeggen. Dat is een oude liefde van mij, maar je kunt natuurlijk niet alles volgen.

Minister, ik zal ook de kern volgen van het betoog dat mevrouw Pira hier in de commissie heeft gehouden.

Collega's, het lokale bestuur is het belangrijkste bestuursniveau. Het is ook het niveau dat het meeste vertrouwen van de burger geniet. Je merkt trouwens ook in de realiteit, en u weet dat meer dan ooit, minister, dat er momenteel een systematische verschuiving aan de gang is van bevoegdheden van hogere overheden naar het lokale niveau. De sectoren die ik het beste ken, cultuur, jeugd, sport, zijn daar uitdrukkelijke voorbeelden van. Dit ontwerp van decreet is dan ook de belangrijkste hervorming van het lokale bestuur van de jongste veertig jaar.

Minister, het is goed dat u de ambitie had om dat lokale niveau te hervormen. Ik heb hier in een lang geleden verleden, dat we – als ik me niet vergis – nog hebben gedeeld, ooit eens meegewerkt aan een eerdere poging tot hervorming, die niet is gelukt. Dan spreken we echter over goed vijftien jaar geleden. Dit is echter helaas niet de hervorming die Groen voor ogen had.

We staan voor een slagkrachtige lokale overheid, ingebed in een structuur van stads- en streekgewesten. Het lid van het Vlaams Belang heeft met heel veel moeite een gelijkaardig idee niet verdedigd of wel verdedigd, dat is mij niet duidelijk. De

realiteit is dat we tegelijkertijd de provincies en heel veel intercommunales zouden kunnen vervangen als we stads- en streekgewesten zouden organiseren. Geïntegreerd bestuur, veel minder bestuursmandaten waar we allemaal voor zijn, veel meer effectiviteit en veel meer efficiëntie, en Vlaanderen dat voor bovenlokale bevoegdheden een beroep doet op streken die herkenbaar zijn bij het publiek. Ik zal daar niet verder op ingaan. Het staat helaas niet in dit ontwerp van decreet.

In dit ontwerp van decreet vinden we een aantal goede elementen. Denk aan de voltooiing van de integratie van het OCMW in de gemeente, een proces dat de facto in vele steden en gemeenten reeds aan de gang was. Zelfs de heer De Loor heeft dat daarnet bevestigd. Het blijft natuurlijk wel de vraag welk effect die inkanteling van het sociaal beleid – niet het sociaal beleid as such, want dat verdedig ik ten volle –, van de persoonlijke steundossiers en de gevoeligheid die daarmee gepaard gaat, zal hebben. Ik begrijp dat het bijzonder comité en de wijze waarop dit wordt georganiseerd, de nodige garanties zal bevatten om de integriteit van hulpvragers te waarborgen.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Caron, ik heb er alle begrip voor dat u mevrouw Pira, een trouw bezoeker van mijn commissie, vervangt. Ik ben blij dat Groen voorstander is van de integratie van het OCMW in de gemeente, als ik u tenminste niet verkeerd heb begrepen.

Er komt inderdaad een bijzonder comité met de mogelijkheid tot subcomités. Een gemeenteraadslid is per definitie van rechtswege een OCMW-raadslid. Lees, de gemeenteraad is de OCMW-raad. Het zal absoluut niet de bedoeling zijn dat daar over individuele gevallen zal worden gesproken. Iemand die een leefloon komt aanvragen of dringende medische hulp komt aanvragen, zal dat doen met respect voor zijn of haar privacy in dat bijzonder comité. We hebben daar wel degelijk aan gedacht. Het is een gedeelde bekommernis dat zulke zaken niet thuishoren in een publiek forum zoals de gemeenteraad.

Bart Caron (Groen): Ik ben het met u eens.

De inkanteling vinden we zeker positief, laat daar geen twijfel over bestaan. Ik heb trouwens begrepen dat het bijzonder comité ook een rol kan krijgen als een soort van adviesorgaan voor sociaal beleid. Het feit dat die mensen vertrouwd zijn met de individuele steundossiers opent een breder perspectief.

Wat met de gemeenten die niet klaar geraken? In een aantal gemeenten zullen allicht problemen opduiken. Krijgen die extra tijd? Hoe gaan we daarmee om? Het is een bekommernis om de eindmeet te halen, desnoods in het tweede peloton als het moet. We moeten daar wel aandacht voor hebben om geen zaken te laten mislopen.

Minister Liesbeth Homans: Ik deel uw bekommernis, maar het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) begint volgend jaar met een ronde van Vlaanderen om alle lokale besturen, gemeenten en steden te informeren over hoe dit moet worden geïmplementeerd en dergelijke. U weet uit uw ervaring dat heel veel lokale besturen al bezig zijn met die integratie. We zullen er alles aan doen opdat er geen wielen worden afgereden. We maken ons sterk dat dit niet zal gebeuren. Niet alleen mijn administratie zal daar op toezien, maar ook de VVSG geeft informatierondes. We zijn hier al drie jaar over bezig in het parlement. Doordat er al heel veel over is geschreven – het is niet altijd een even sexy onderwerp voor de media maar wel een heel belangrijk –, denk ik dat de meeste lokale besturen wel weten waaraan en waaraf. We zullen ze blijven bijstaan, niet alleen tijdens die ronde van Vlaanderen – dan bedoel ik niet de koers – maar ook daarna. ABB blijft ter beschikking om bijkomende vragen te beantwoorden.

Bart Caron (Groen): Veel gemeenten anticiperen ook vandaag al op de wijziging.

Ander positief punt zijn de initiatieven rond intergemeentelijke samenwerking en het terugschroeven van het aantal mandaten. Laat er geen twijfel over bestaan, we steunen ze. Alleen zijn we wel bekommerd, minister, over de positie van kleinere gemeenten in intercommunales. Zij zullen geen plaats meer krijgen in de raad van bestuur, want het aantal mandaten is beperkt. Daar moeten zeker oplossingen voor bestaan. Misschien kan de algemene vergadering van een intercommunale een voldoende sterke rol krijgen, zodat de kleine gemeenten niet van de besluitvorming worden uitgesloten. We moeten dus ook aandacht hebben voor die andere kant van de medaille. Ik heb het dan niet over de megagrote intercommunales, maar bijvoorbeeld over een intercommunale als Leiedal bij ons in de regio. Dertien gemeenten maken er deel van uit, en de grote gemeenten eisen traditioneel wat meer mandaten op dan de kleine. Hoe moeten de kleine daarmee omgaan? We mogen dat punt niet laten ondersneeuwen onder de thematiek van de mandaten en vergoedingen. Een intercommunale is geen rechtstreeks verkozen orgaan en er is geen democratische controle, maar voor de kwaliteit van de democratie moeten we daarvoor aandacht krijgen. De algemene vergadering versterken lijkt me de beste optie.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Mijnheer Caron, uw bekommernis is ons natuurlijk niet ontgaan, en daarom hebben we op het einde nog een amendement ingediend dat het mogelijk maakt regionale comités op te richten, zelfs met een zekere bevoegdheidsoverdracht wanneer het om territoriale aangelegenheden gaat. De meerderheid in haar geheel is in elk geval bekommerd en wil de kleine gemeenten die aan een intercommunale deelnemen en er met een deel van hun middelen in zitten, ook sterk bij de werking ervan betrekken.

Bart Caron (Groen): Fijn initiatief, dat ik trouwens ook heb zien passeren. Ik weet dat u een pleitbezorger van de kleine gemeenten bent, en terecht.

Minister, ik zie natuurlijk ook een reeks gemiste kansen. Ik wil het geen gebreken noemen, wel gemiste kansen. Ik wil ze even opsommen. Misschien is dat obli-gaat, maar ik wil het doen omdat ik ervan overtuigd ben.

De versterking van de lokale democratie is een containerbegrip, maar ik wil het specifiek over de rol van de gemeenteraad hebben. Collega's die in de gemeenteraad zitten – niet in een college – weten heel goed, zeker in de oppositie, hoe beperkt hun bewegingsruimte en zeker hun invloed is, hoe weinig er in de realiteit naar hen wordt geluisterd. Dat geldt voor de werking van de gemeenteraad zelf, maar ook voor de tendens dat steeds meer bevoegdheden aan verzelfstandigde entiteiten en intergemeentelijke samenwerking worden overgedragen. Als we zo doorgaan wordt de gemeenteraad enkel nog een doorgeefluik voor begrotingsbedragen aan bepaalde entiteiten. Vaak zijn zelfstandige entiteiten zinvol om operationeel krachtig en snel te kunnen werken, maar in veel gevallen zijn ze dat ook niet. De evaluatie ervan ontbreekt hier. Hoe kunnen we de rol van de gemeenteraad, als parlement van het lokaal bestuur, versterken? Die oefening is helaas niet gebeurd. Wij hadden heel graag de gemeenteraden en hun leden meer armslag gegeven.

Collega's hebben het ook al over het voorzitterschap van de gemeenteraad gehad. Collega De Loor vergeleek het een beetje persiflerend met een situatie waarin u, minister Homans, ook voorzitter van het Vlaams Parlement zou zijn. Precies, u hebt gelijk, bespaar mij dat. Het zou goed zijn die lijn ook op lokaal vlak door te trekken. Burgemeesters die zelf geen voorzitter van de gemeenteraad zijn, spreken daar alleen op een positieve manier over. Ik ken er verschillende. Ze zeggen dat ze veel meer ruimte hebben om in discussies over beslissingen ook hun eigen politiek standpunt naar voren te kunnen brengen, zonder dat ze tegelijk het debat in goede banen moeten leiden. Het is ook een kwestie van de scheiding der machten, wetgevende en uitvoerende, op het lokale niveau.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Mijnheer Caron, u mag niet de indruk geven dat een niet-uitvoerend mandataris onmogelijk voorzitter van de gemeenteraad kan worden. Dat kan namelijk wel, maar precies de lokale overheid moet oordelen wat ze het beste vindt.

Vinden zij het best dat een niet-uitvoerend mandataris is, kunnen ze die keuze maken. Vinden ze het best het een uitvoerend mandataris of de burgemeester is, kunnen ze die keuze ook maken. Dat is de lokale autonomie om daarover te beslissen. We vinden het niet nodig vanuit Brussel alles te regelen met betrekking tot de werkzaamheden van de gemeenteraden. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

Bart Caron (Groen): Mijnheer Dochy, als gewezen medewerker van de VVSG voel ik me nauw verwant met het thema. Soms moeten we een lijn trekken. In dit ontwerp van decreet staan honderden artikelen waarin de Vlaamse overheid wel een lijn trekt. Dit is een zeer principiële lijn die niemand pijn zou hebben gedaan. Ik twijfel niet aan uw persoonlijke inzet of competentie om de gemeenteraad voor te zitten. Dit is een principiëskwestie. Volgens mij zouden we hier beter doorzetten in plaats van te aarzelen, zeker aangezien dit in het Vlaams regeerakkoord staat. Dat is nog een bijkomend machtsargument.

Mijn derde opmerking sluit aan bij mijn eerste opmerking. Ik mis in dit ontwerp van decreet echt een versterking van de ondersteuning van de raadsleden. Het wordt er niet eenvoudiger op met de complexiteit en de intensiteit van het bestuur, de politieke verantwoording die aan de kiezers moet worden afgelegd, het aanwezig zijn in de samenleving en het doorploegen van de honderden pagina's van moeilijke dossiers. Het zou fijn zijn indien er meer mogelijkheden zouden zijn om de raadsleden te ondersteunen. Er zijn mogelijkheden, zoals het politiek verlof of de fractieondersteuning. Een aantal steden en gemeenten in Vlaanderen hebben dat zelf georganiseerd. Anderen hebben dat helemaal opzij laten liggen.

Ik heb zelf voldoende ervaring in de gemeenteraad. Voor wie namens een relatief kleine fractie raadslid is in een centrumstad is het erg moeilijk en lastig. De complexiteit doorgronden is een zeer intense vrijetijdsactiviteit. Dit komt de kwaliteit van het bestuur eigenlijk niet ten goede. Enige ondersteuning zoals in het Vlaams Parlement, maar uiteraard niet op die schaal, zou wel mogen. Er zijn nog veel andere formules.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Caron, ik ben het er absoluut mee eens dat het, althans als het de bedoeling is dat op een serieuze manier te doen, wel enig werk en veel tijd vergt om in een gemeente of een stad lid van de gemeenteraad of, in de toekomst, lid van de gemeenteraad en de raad van het OCMW, te zijn.

Ondersteuning is echter mogelijk. We willen eigenlijk zo weinig mogelijk met een keizer-kostermentaliteit vanuit de Vlaamse overheid aan de Vlaamse steden en gemeenten opleggen. Ik ken veel lokale besturen waar wel degelijk ondersteuning bestaat. Het is natuurlijk aan de desbetreffende stad of gemeente om die keuze te maken.

Ik ben het er absoluut mee eens dat het veel tijd en energie kost om het mandaat van gemeenteraadslid in Vlaanderen op een correcte wijze uit te voeren. Die zitpenning van 205 euro volstaat niet. Ik denk echter niet dat dit het klimaat is om daarover een debat te voeren. Dat hebt u ook niet bepleit.

Bart Caron (Groen): De inzet is groot. De ruimte is er. In de realiteit doen geen honderd lokale besturen dit. Indien de helft van de lokale besturen dit zou doen, zou ik hier niet voor pleiten. Ik zou gewoon zeggen dat iedereen naar de goede voorbeelden moet kijken. De realiteit is dat het buitengewoon uitzonderlijk is.

Volgens mij zijn er hooguit een vijftal lokale besturen die fracties en gemeenteraadsleden op een bijzondere wijze ondersteunen. Ik betreur dat.

Gent is een van de sterkste voorbeelden. In Gent gebeurt dat wel, en dat merken we aan de kwaliteit van het bestuur. Dat is zo. De vraag is dan waarom we die kans laten liggen. De samenvoeging met de OCMW's zal het werkvolume immers niet verminderen. Integendeel, er komt een stapel werk bij voor al die vrijwillige gemeenteraadsleden die dat nu na hun uren doen.

Een vierde punt betreft de genderverdeling in de colleges van burgemeester en schepenen. In de adviesraden en de autonome gemeentelijke bedrijven geldt een bepaalde verhouding. Dit houdt in dat maximaal twee derde en minimaal een derde van de leden van hetzelfde geslacht moet zijn. Dit geldt in zekere mate voor de verkiezingslijsten, althans voor de eerste drie namen. Er is ook een balans voor het geheel van de lijsten.

Waarom ontbreekt zo een belangrijk principe vandaag in een dergelijk decreet? Sorry, maar dit kun je niet aan de lokale autonomie overlaten. Dat is ook een lijn die je trekt. Je trekt ze, en dat is dan duidelijk. Dan weet op voorhand iedereen hoe het in elkaar zit. Ik betreur heel erg dat in een modernisering van een Gemeentedecreet, een OCMW-decreet en een deel Intercommunaledecreet die keuze niet is gemaakt. We leven nu eenmaal nog altijd in een sterke mannendominantie in de politiek. Dit was een fantastische gelegenheid voor u, minister, die volgens mij een boegbeeld bent van deze beweging, om dat mee te ondersteunen. Het is een gemiste kans.

We noemen niet graag die goede voorbeelden, maar in Wallonië en in Brussel is die regel wel van kracht. Soms kunnen we ook iets leren van de burens. U moet niet reageren. Ik neem aan dat daar geen zinvol antwoord op te geven is. Collega's, dan is er de cumul. Sorry voor wie zich aangesproken voelt. We weten allemaal dat de combinatie tussen een uitvoerend mandaat zeker in een wat grotere gemeente of stad – ik wil dat onderscheid nog maken – en een Vlaams parlamentsmandaat of een federaal mandaat in de Kamer, verschrikkelijk veel energie en moeite kost als je dat allebei heel goed wilt doen.

– Wilfried Vandaele, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.

Dit was ook een zeer goede opportuniteit om minstens een aantal grenzen of beperkingen van cumul in te voeren. Wij hebben voorgesteld om dat absoluut te doen, dus een absoluut cumulverbod. Dat zou zachter kunnen, maar vandaag is er geen enkele vorm van beperking ter zake ingevoerd, behalve wat de weddes betreft, maar dat is een ander verhaal. Sorry voor wie het niet eens is met mij, maar in goed besturen, daar zijn wij van overtuigd en dat is een regel die wij in onze partij absoluut honderd procent respecteren, is er een cumulverbod. Je weet waar je aan begint. Mocht dat ook in het decreet gestaan hebben, dan zou ook iedereen geweten hebben waar hij aan begint.

Ik heb enig begrip voor mensen uit kleinere gemeenten met uitvoerende mandaten omdat daar de weddes te klein zijn in verhouding tot hun inzet. Daar zijn andere oplossingen voor. Dat mag geen motief zijn om het cumulverbod 'as such' aan de kant te schuiven.

Ik kom tot belangenvermenging in dezen. Men zegt vaak dat dat men de belangen van zijn gemeente beter kan verdedigen in Brussel. Zo wordt dat dan gezegd. Is dat dan politiek verdedigen in zittingen, commissies? Of is dat dan een positie dichterbij ten aanzien van Vlaamse uitvoerende mandatarissen zoals ministers of ook federale ministers? Dat is op zich geen gezond principe. Hier heb je dan ook de samenvloeiing van een uitvoerend mandaat, lokaal bijvoorbeeld, met een wetgevend mandaat in dit parlement. Geef toe, als je de trias politica wilt

respecteren, dan had dat ook hier moeten worden doorgevoerd. Mijn voorlaatste punt gaat over burgerparticipatie, minister. Het ontwerp van decreet bevat wel een paar dingen om dat vorm te geven, maar niet zoveel. Wij hadden graag dingen als burgerkabinet en burgerbegrotingen – u kent de formules die vandaag leven – een plek zien krijgen in dat ontwerp van decreet. Het had geen gesloten systeem moeten zijn, maar een open systeem met misschien een paar elementaire regels als je burgers wilt laten participeren, waar we met zijn allen heel hard voor zijn. Dit is helaas niet inspirerend, dat is het minste wat je kunt zeggen. Het is nagenoeg een status quo met het verleden.

– Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.

De regel dat wanneer een lokaal bestuur niet ageert inzake pakweg ruimtelijke ordening, de burgers in de plaats van het bestuur naar de rechter kunnen stappen, is geschrapt. Dat is ook geschrapt in de codextrein ruimtelijke ordening die onlangs gepasseerd is. Sorry, maar dat zijn voor mij aanwijzingen dat u het niet echt meent met de burgerparticipatie. Wat er al was, schrapt u in de decreten. Dat is heel erg jammer.

Ik kom op het einde van mijn verhaal met nog een element. Het gaat verder dan dit decreet. Collega's, we hadden met zijn allen de voorbije maanden de mond vol van de cumul van vergoedingen in allerlei bestuursniveaus, met dank aan een aantal collega's die het heel erg bont hebben gemaakt.

Voor de meeste mensen is dat niet de realiteit. Dat wil ik toch even onderstrepen. Ondanks mijn betoog over cumul worden veel mensen niet bepaald rijk van politiek engagement. Dat mag ook eens worden gezegd. De idee van minder mandaten is doorgevoerd. Minister, als je de regioscreening ter hand neemt die uw voorganger heeft gemaakt, en die trouwens niet eens meer op de website van het ABB staat, dan zie je dat we in Vlaanderen een onwaarschijnlijk amalgaam hebben van allerlei intergemeentelijke en gelijkaardige vormen van samenwerking van OCMW's, van gemeenten, van gemeentelijke, verzelfstandige en zelfs filialen ervan, van AGB's enzovoort. Wat houdt ons tegen om ook eens een grote denkoefening te doen om de regionale versnippering stop te zetten?

Moeten we er niet naar streven om in dat tussenniveau – de realiteit is wat ze is, ik vind niks uit – veel meer samenwerking te genereren en te komen tot stads- en streekgewesten? Daarin kunnen lokale besturen een rol spelen. Een gekozen of deels gekozen raad, zoals de Franse communautés urbains, een soort van streekgewest waarbij burgemeesters, schepenen maar ook rechtstreeks verkozen mensen samen hun regiobesturen met toegewezen of met afgestane bevoegdheden upgraden. Vanuit lokale besturen kunnen ze zeer schitterend werk doen op terreinen die een lokaal bestuur vandaag alleen niet kan. Denk aan de uitbouw van een vervoersplan, de organisatie van fietssnelwegen, van openbaar vervoer. Het zijn allemaal dingen die het lokale niveau overstijgen, maar dat soms ook te veraf is van Vlaanderen.

De betrokkenheid van lokale bestuurders kan bij de uitbouw van De Lijn en de dienstregeling in een streek een grotere impact hebben omdat ze de themata die in hun streek aan de orde zijn beter kennen, hoe mensen zich verplaatsen, waar noden zijn, waar nieuwe industriegebieden worden gepland, nieuwe wooneenheden, grote woonwijken. Zij kunnen daar vanuit de streek veel beter op inspelen.

Dit pleidooi zou ertoe leiden dat we veel minder intercommunale structuren hebben, veel minder verzelfstandigde structuren, en dus ook veel minder mandaten en een veel beter geïntegreerd en krachtiger lokaal bestuur. Ik dank u allemaal. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, er is natuurlijk al heel veel over gezegd, niet alleen vandaag en de afgelopen weken, maar ook de afgelopen jaren, in het parlement en ook in de commissie. Ik wil vooreerst de meerderheidspartijen, maar ook de heer Caron en de partij Groen danken voor de lovende woorden. U was zeer constructief, dus dank daarvoor.

Ik vind het ook heel belangrijk de commissiesecretaris en de diensten van het Vlaams Parlement te bedanken, die het toch mogelijk hebben gemaakt dat we slechts twee weken geleden over het ontwerp van decreet in de commissie hebben gestemd en dat we dit nu al plenair behandelen. Voorzitter, als u zo vriendelijk zou willen zijn mijn hartelijke bedanking over te maken, dan ben ik u voor eeuwig dankbaar, maar dat was ik sowieso al.

Collega's, nog even kort over de inhoud. Ik niet alleen, maar ook anderen hebben gezegd dat dit inderdaad de grootste hervorming is in veertig jaar op het vlak van de lokale besturen. Dat is waar. Alles zit nu duidelijk in een decreet. Sommigen noemen het een bijbel, anderen een codex, maar het is vooral goed voor de mensen die op het lokale niveau actief zijn, dat alles is gebundeld in een duidelijk decreet.

De bedoeling van het regeerakkoord, van de beleidsnota is altijd geweest – u weet wat er federaal is misgelopen, maar we hebben onze eigen bevoegdheden uitgeput – om tot een geïntegreerd lokaal sociaal beleid te komen. Dat hebben we vandaag met dit ontwerp van decreet kunnen bewerkstelligen. Dat is een zeer goede zaak. Het is ook zeer belangrijk dat we naar een politieke integratie gaan van de OCMW's en de gemeenten, met respect voor de mensen die het moeilijk hebben in onze samenleving, met respect voor de privacy van mensen die bijvoorbeeld om een leefloon of dringende medische hulp komen vragen.

En tegelijkertijd zullen we niet alleen een politieke integratie doen, maar ook een ambtelijke integratie. Dat is zeer belangrijk: één algemene aansturing van alle diensten van een lokaal bestuur. Dat is een goede zaak.

Er zijn ook veel minder regels wat betreft het toezicht van bovenaf naar en op de lokale besturen. Dat is ook een van de blijken dat wij vertrouwen geven aan die lokale besturen, dat we afstappen van 'Vlaanderen zal eens zeggen tegen de Vlaamse gemeenten en steden hoe het eigenlijk allemaal moet.' Wij spelen geen keizer-koster meer vanuit Brussel: we geven heel veel autonomie, vrijheid en ook verantwoordelijkheid aan die lokale besturen.

Ik zeg nog kort iets over de strengere regels voor de intercommunales. Ik heb daarnet al gezegd dat wij in Vlaanderen eigenlijk al zeer strenge regels hadden met het IGS-decreet uit 2001 – 205 euro bruto, maximum drie mandaten, een parlamentslid mag geen lid zijn van een intercommunale –, maar ook voor de afgeleide structuren. Dat leidt tot minder mandaten. En in dit debat over de intercommunales vind ik dat wel degelijk belangrijk. In het debat over de integratie van het OCMW in gemeenten vind ik het vooral belangrijk dat we een nog betere dienstverlening en een nog beter sociaal beleid kunnen geven aan die mensen die het echt nodig hebben. Dat er minder mandaten uit voortkomen, is mooi meegenomen, maar het was niet de hoofdintentie. Bij intercommunales is dat wél de hoofdintentie geweest, niet alleen minder mandaten – ik heb het daarnet gezegd: minstens 2500 – maar ook veel meer transparantie. Niet alleen over de zogenaamde zitpenningen die men krijgt, want als men in een publiekrechtelijke structuur ziet is dat heel duidelijk: 205 euro bruto. Maar u weet dat een soort spinnenweb was ontstaan met schoonmoeders, stiefmoeders, kleinkinderen, achterkleinkinderen en dan nog een nonkel, allemaal afgeleide structuren, die eigenlijk een privaatrechtelijk statuut was, zodat het heel moeilijk te achterhalen was wat iemand eigenlijk nog kon verdienen met al de mandaten in de intercommunales.

We hebben met dit ontwerp van decreet niet alleen transparantie gevraagd – en we zullen die dus ook krijgen – wat betreft de zitpenningen, maar ook wat de vergoedingen betreft, collega's. Want we weten allemaal dat die zitpenningen dikwijls niet zo heel hoog zijn, maar dat het vooral gaat over de vergoedingen die men nog naast die zitpenningen kon krijgen. Daarmee hebben we nu ook komaf gemaakt.

Collega's, voorzitter, ik sluit af met het herhalen van mijn dank aan alle partijen die hier constructief aan hebben meegewerkt. Ik besluit met één zin, voorzitter: er zijn partijen die over al deze maatregelen en hervormingen hebben gepraat, maar er is nu wel een meerderheid die het effectief doet. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1353/7)

– *De artikelen 1 tot en met 6 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 7. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1353/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 8 tot en met 18 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 19. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1353/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 20 tot en met 45 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen 46 en 47. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nrs. 1353/8 en 1353/9)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen 48 tot en met 609 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugthuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen – 1378 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugthuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? Minister Gatz? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1378/4)

– *De artikelen 1 tot en met 15 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn, het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens, het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen en aan bijlage 2 bij de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013
– 1383 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn, het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens, het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen en aan bijlage 2 bij de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? Minister Weyts? Minister Tommelein? Beiden zijn afwezig. *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1383/1)

– *De artikelen 1 tot en met 14 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot invoeging, na artikel 14, van een hoofdstuk 7. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1383/3)

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Er is een amendement tot vervanging van artikel 15. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1383/3)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energieheffing
– 1402 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energieheffing.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1402/1)

– De artikelen 1 tot en met 12 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**VOORSTEL VAN DECREET van Michel Doomst, Peter Persyn, Jo De Ro, Peter Van Rompuy, Lorin Parys en Willy Segers houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 31 januari 2014 betreffende opdracht van de bevoegdheid inzake het voeren van een specifiek grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant aan de Provincie Vlaams-Brabant, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid
– 1321 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Michel Doomst, Peter Persyn, Jo De Ro, afwezig, Peter Van Rompuy, afwezig, Lorin Parys, afwezig, en Willy Segers, aanwezig, houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 31 januari 2014 betreffende opdracht van de bevoegdheid inzake het voeren van een specifiek grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant aan de Provincie Vlaams-Brabant, het decreet van 15 juli 1997

houdende de Vlaamse Wooncode en het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Collega's, wij hadden al Vlabinvest voor de Vlaamse Rand en zijn blij dat er nu een familietelg bij is gekomen. We zijn altijd blij als de familie vergroot. Vlabinvest was daarom geen allesoplosser, maar het heeft toch wel ettelijke honderden gezinnen een woonstoplossing gegeven in onze regio.

Wat is de zwakke kant van de Vlaamse Rand? Dat is soms ambetant, dat is dat prijzen voor gronden en panden daar de laatste tijd met 30 procent zijn gestegen. Dat maakt zorginitiatieven duur, maar het doet ook de initiatiefnemer aarzelen. De collega's zullen dat bevestigen. Waar knelt onze schoen? Dat is op algemeen welzijnswerk, bijzondere jeugdbijstand, centra voor kinderopvang, personen met een handicap, geestelijke gezondheidszorg en thuiszorg. We zijn dus heel blij dat er vanuit het budget van minister Vandeuren een budget van 2,5 miljoen euro naar de Vlaamse Rand komt. Dat is een mooie cheque. Het is niet 'Couckig', maar het kan er toch al mee door, om daarmee leningen en subsidies voor infrastructuur mogelijk te maken. Er komen ook twee voltijdsequivalenten aan werkkrachten bij. Bovendien zal Vlabzorg als mogelijke hefboom ook goed bekend worden gemaakt bij het doelpubliek.

Uiteraard is het de bedoeling om de inspanningen van Vlabzorg maximaal te integreren in de dossiers van Vlaams Welzijn. Daarom – en dat is de realiteitszin in het project – is er afgesproken dat er jaarlijks ook overleg zou zijn tussen beide instanties om dat maximaal op elkaar af te stemmen.

Als we dat straks zouden goedkeuren, dan is dat het startsignaal, maar wij moeten daar dan natuurlijk in de Vlaamse Rand het terrein mee opgaan. Willen we van Vlabzorg geen flopzorg maken, dan zal dat vergen dat wij initiatieven en mensen die de zaken willen waarmaken, opzoeken en warm maken voor wat in dit voorstel van decreet voorligt en waarvan wij hopen dat het straks uw instemming zal kunnen krijgen.

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Voorzitter, collega Doomst heeft de situatie al geschetst. Er zijn een aantal deelsectoren van het welzijnswerk in Vlaams-Brabant, vooral aan de kant Halle-Vilvoorde, stiefmoederlijk behandeld, al jaren. Dat euvel was al bekend sinds 2000. Gedeputeerde Swinnen heeft daar elk jaar een stand van zaken over opgemaakt en daar om drie jaar ook een mooie publicatie rond gemaakt. Collega Parys heeft dat ook nog eens in beeld gebracht. De minister is net weg, maar onze minister van de Vlaamse Rand heeft daar zijn rol als coördinator, facilitator of katalysator gespeeld, en samen met zijn collega's Vandeuren en Homans naar een oplossing gezocht.

Zoals collega Doomst al zei, is er een aanpassing van een decreet uit voortgevloeid, dat naar analogie van Vlabinvest voorziet in subsidies voor infrastructuur en eventueel gronden. Voor ons, als fractie, is het belangrijk dat het sociaal ondernemerschap in de zorg meegenomen wordt en dat ook kleinschalige initiatieven een kans krijgen.

We weten dat veel personen niet op de overheid hebben gewacht. Particulieren slaan de handen in elkaar om woningen aan te kopen, bijvoorbeeld voor personen met een handicap of kinderen met bijzondere zorgnoden. Daarom is er ook een voorafname in het budget voorzien: van de 2,5 miljoen euro per jaar zal 20

procent worden opzijgezet voor specifieke kleinschalige initiatieven. Wij vinden dat erg belangrijk.

Ook belangrijk is dat we het verloop goed monitoren, net als bij Vlabinvest, en dat we ook op termijn naar betere inschalingsinstrumenten voor de zorgnoden gaan, zodat we dergelijke lacunes, zoals we die hadden in het westelijke deel van Vlaams-Brabant, niet meer voorhebben in de toekomst.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Samen met de mede-indiënaars ben ik uiteraard tevreden dat we hierover vandaag kunnen stemmen en dat dit vanaf 1 januari 2018 kan ingaan.

Voorzitter, beste collega's, in de regio rond Brussel zijn er vooral ten aanzien van kwetsbare jongeren zware tekorten. De impact is er niet alleen op de families en de kinderen zelf, hij is ook voelbaar op scholen en bij de centra voor leerlingenbegeleiding. Wij hebben dat in de commissies Onderwijs, Welzijn en Vlaamse Rand meerdere keren aangeklaagd. De provincie Vlaams-Brabant heeft de afgelopen jaren een heel belangrijke rol gespeeld in de opvolging, de attendering en het in kaart brengen van het probleem – waarvoor onze dank. Ik hoop oprecht dat die kleine lokale initiatieven, waarvan minister Vandeuren terecht zei dat zij te weinig inspeelden op de Vlaamse uitbreidingsrondes die er geweest zijn in al die welzijnsaspecten, nu massaal gaan reageren.

Ik wil ook alle openbare besturen in de Vlaamse Rand, de gemeentes en de OCMW's, oproepen om dit decreet van nabij te bekijken en om in 2018 en 2019 initiatieven te nemen, om samen met privaat initiatief en met mensen op het terrein, met ouders en vriendenkringen die met deze thematiek bezig zijn, deze initiatieven te nemen en effectief niet alleen de tekorten weg te nemen, want dat zijn cijfers, maar om voor jongeren en gezinnen in problemen in onze regio meer te doen dan in het verleden mogelijk was.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1321/1)*

– *De artikelen 1 tot en met 22 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Vera Jans, Björn Anseeuw, Martine Taelman, Piet De Bruyn, Katrien Schryvers en Peter Persyn betreffende een versterkt geestelijke gezondheidsbeleid – 1319 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Vera Jans, Björn Anseeuw, Martine Taelman, Piet De Bruyn, Katrien Schryvers en Peter Persyn betreffende een versterkt geestelijke gezondheidsbeleid.

Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (sp.a): Voorzitter, de sp.a-fractie heeft net als de Groen-fractie een poging ondernomen om op basis van de hoorzittingen zelf ook voorstellen van resolutie in te dienen die, dachten wij, niet enkel een maatschappelijke nood reflecteerden maar mogelijk ook een breed draagvlak konden krijgen in dit parlement.

Die voorstellen van resolutie waren zodanig opgesteld dat er geen dingen in stonden die onhaalbaar of onbetaalbaar waren. Een oppositie kan al eens zo iets doen om het een meerderheid moeilijker te maken. De voorstellen waren erg constructief. Ik vond het heel jammer dat de commissie weinig opening maakte om ze te bekijken en te bespreken. De meerderheid leek zich zelfs op te winden over het feit dat sp.a een aantal amendementen indiende om eerstelijnsgezondheidszorg en psychologische zorg naar voren te schuiven. Daar bestaat nochtans een ruime meerderheid voor, zo niet een unanimititeit.

Dit is niet prettig voor parlementsleden die proberen niet louter oppositie te voeren, maar ook constructief mee te werken aan voorstellen die ieders goedkeuring kunnen wegdragen. Wij hopen dat dit in de toekomst met meer openheid zal worden bekeken. Dit is alvast voor ons een reden, samen met het feit dat de resolutie van de meerderheid weinig concreet is, om ons hier te onthouden. Maar het is ook een oproep om een constructieve houding van de oppositie niet zomaar weg te lachen of te negeren. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Tijdens mijn uiteenzetting van daarnet bij de begroting Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heb ik ook al heel wat gezegd over geestelijke gezondheid. Die materie staat inderdaad op een keerpunt en we staan op dat gebied voor een belangrijk jaar.

Er zijn in de commissie Welzijn twee dagen van hoorzittingen geweest rond dit thema. Naar aanleiding daarvan hebben we het initiatief genomen om een aantal accenten, elementen, acties en maatregelen te bundelen die we vanuit deze meerderheid belangrijk vinden. Dat is voortgekomen na een aantal vaststellingen die bleken uit de hoorzittingen en waar we ons moeilijk konden mee verzoenen. We waren ervan overtuigd dat we daarin verbeteringen kunnen aanbrengen, zeker nu het decreet is aangekondigd vanuit de Regering. Het duurt nog steeds te lang vooraleer mensen met een hulpvraag echt hulp zoeken. Ze blijven te lang verstoken van hulp. Er is nood aan een betere en meer betrouwbare registratie. Wat betreft beeldvorming, houdt stigmatisering het taboe over psychische problemen nog steeds in stand. Het online aanbod wordt steeds belangrijker. Veel sprekers verwezen daarnaar. Steeds meer mensen met een zorgvraag komen daarmee in aanraking. Ze gaan achter de computer zitten en wenden zich tot Google en nemen dan de telefoon. Ze komen terecht bij waardevolle initiatieven, maar het lijkt van belang te bekijken hoe de nodige afstemming kan gebeuren en de kwaliteit kan worden gegarandeerd.

De belangrijkste beweegredenen voor de leden van de meerderheid om dit voorstel van resolutie op te stellen, is de vaststelling dat de Vlaamse geestelijke gezondheidszorg zeer divers is. Dat maakt het voor de zorgvragers alleen maar moeilijker. We moeten kijken hoe we de hulp voor die mensen sneller en beter toegankelijk kunnen maken.

Ik vind jammer dat wordt gezegd dat wat we vragen wat algemeen is, want in ons voorstel van resolutie betreffende een versterkt geestelijke gezondheidsbeleid staan toch wel een aantal zeer concrete punten. We vragen de regering met aandrang om daar rekening mee te houden in het ontwerp van decreet dat hier de komende maanden zal worden besproken. We willen dat er bijzondere aandacht zal zijn voor mensen met een verhoogde kwetsbaarheid. Dit kwam niet alleen naar voren tijdens de hoorzittingen, het blijkt ook uit hoe de geestelijke gezondheidszorg op dit moment

werkt en georganiseerd is in Vlaanderen. Kinderen van ouders met psychische problemen (KOPP) en kinderen van ouders met een afhankelijkheidsproblematiek (KOAP) krijgen niet snel genoeg goede hulp. Dat geldt ook voor mensen met een dubbeldiagnose, jongvolwassenen, gedetineerden en geïnterneerden. Voor hen vragen we een gerichte doelgroepwerking.

Ook willen we dat de drempels die een meer toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in de weg staan, worden geïnventariseerd. We vinden het van belang dat de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet, met bijzondere aandacht voor het vermijden van zowel onderbehandeling als overbehandeling. Daarnaast willen we dat de ervaringsdeskundigen, die ook gehoord werden en een belangrijke rol hebben, als een volwaardige partner betrokken worden bij het nieuwe beleid over de geestelijke gezondheidszorg.

De ruimte voor het sociaal ondernemerschap wordt ook meegenomen in het voorstel van resolutie, net zoals het doorgedreven blijven inzetten op een algemene brede sensibilisering, maar evenzeer de gerichte sensibilisering bij sleutelfiguren in de omgeving van de patiënt, net met de bedoeling het stigma dat rust op mensen met psychische problemen, te doen afnemen. We willen dat een trainingsprogramma 'Mental Health First Aid' wordt opgestart en er dient gewaakt te worden over de toegankelijkheid van de zorg en daarbij moet bijzondere aandacht worden geschonken aan de financieel meest kwetsbaren. Dit is een duidelijke vraag die we stellen en die prominent naar voren kwam uit de gesprekken met de sector en uit de hoorzittingen.

Verder dient onderzocht te worden op welke manier een intersectorale en betrouwbare registratie in de brede geestelijke gezondheidszorg kan worden gerealiseerd. Zoals gezegd in de inleiding, moeten we werk maken van een kader voor de afstemming en kennisdeling tussen de verschillende online initiatieven in de geestelijke gezondheidszorg en willen we de leesbaarheid van het zorglandschap voor de gebruiker vergroten om de mensen met een zorgvraag beter te helpen.

We komen niet alleen tegemoet aan een aantal zeer concrete vragen vanuit de sector en de samenleving, maar in de aanloop naar het decreet over de geestelijke gezondheidszorg hebben we ook een aantal vragen geformuleerd die kunnen worden meegenomen in de opmaak van het ontwerp van decreet.

Het voorstel van resolutie werd aangenomen in de commissie met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding. Ik zou deze vergadering willen vragen dit voorstel hier eveneens goed te keuren.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Voorzitter, als mede-indiener van dit voorstel van resolutie was ik toch wel verwonderd toen ik net hoorde dat wat wij vragen aan de Vlaamse Regering weinig concreet zou zijn. Ik treed mevrouw Jans bij dat we juist heel veel concrete vragen hebben gesteld, elf in totaal.

We vertrekken daarbij van de begrotingsbespreking van deze morgen over geestelijke gezondheid. Het is echt wel eens hoog tijd dat we die zorgnoden op een betrouwbare manier in kaart brengen zodat we kunnen zien welke middelen we nodig hebben om tot een goede geestelijke gezondheidszorg te komen en vervolgens te kijken hoe we dat het best kunnen organiseren.

Het in kaart brengen van de zorgnoden begint wat mij betreft met een betrouwbare intersectorale registratie binnen de geestelijke gezondheidszorg. Dat is ook een van die concrete vragen. We willen afstappen van het ad-hocdenken, we willen op een ander niveau kijken naar de geestelijke gezondheidszorg in de toekomst, dus is dat de enige juiste manier van werken. Dat op zich is al heel belangrijk.

Maar er zijn dus nog tien andere vragen. Ik zal ze niet allemaal overlopen. Het gaat niet alleen over aandacht voor een bepaalde doelgroep, het gaat ook over sensibilisering, en vooral, wat ik er ook wil uitlichten, de leesbaarheid van het zorglandschap. We hebben heel veel goede online-initiatieven, maar mensen moeten nog te veel zelf hun weg zoeken. Als de drempels te hoog zijn tijdens die zoektocht, is de kans groter dat men niet de juiste hulp krijgt. Ook offline is het zorglandschap heel erg versnipperd. Het is nochtans waardevol omdat er heel veel zorg op maat mogelijk is. Men ziet niet altijd het bos door de bomen, zeker niet als men een hulpvraag heeft. Wij vragen om de leesbaarheid te verbeteren en om te onderzoeken hoe een unieke onthaalfunctie daar eigenlijk een rol in kan spelen. Dat zijn heel concrete vragen die we stellen.

Onze concrete vragen moeten ervoor zorgen dat mensen makkelijker en sneller bij de juiste hulp geraken, zodat veel ellende kan worden vermeden. De Vlaamse Regering zet sowieso al in op vroegdetectie en -interventie. Welnu, wij vragen om daarin nog stappen verder te zetten aan de hand van onze concrete vragen. Ik vraag dan ook om dit voorstel van resolutie in deze vergadering goed te keuren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

ONTWERP VAN WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS PARLEMENT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2018

– 10 (2017-2018) – Nr. 1

ONTWERP VAN WERKINGSBEGROTING VAN DE VLAAMSE OMBUDSDIENST VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2018

– 45 (2017-2018) – Nr. 1

ONTWERP VAN WERKINGSBEGROTING VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2018

– 46 (2017-2018) – Nr. 1

ONTWERP VAN WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS VREDESINSTITUUT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2018

– 48 (2017-2018) – Nr. 1

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de ontwerpen van werkingsbegroting van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Ombudsdienst, het Kinderrechtencommissariaat en het Vlaams Vredesinstituut voor het begrotingsjaar 2018.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Claes, secretaris, heeft het woord.

Sonja Claes (CD&V): Het Bureau van het Vlaams Parlement heeft in zijn vergadering van 11 december 2017 het ontwerp van begroting van het Vlaams Parlement besproken en goedgekeurd. De begroting wordt vandaag ter goedkeuring aan de plenaire vergadering voorgelegd. De drie paraparlementaire instellingen hebben een afzonderlijke begroting die vandaag ook aan de plenaire vergadering ter goedkeuring wordt voorgelegd. De dotatie aan die instellingen is opgenomen in de begroting van het Vlaams Parlement.

De uitgavenbegroting 2018 bedraagt 99,7 miljoen euro – net geen 100 miljoen euro – en wordt gefinancierd met een dotatie van 93,7 miljoen euro en 6 miljoen euro andere inkomsten. De uitgavenbegroting is als volgt samengesteld: investeringen voor 1,7 miljoen euro. In 2018 zal verder uitvoering worden gegeven aan het investeringsplan 2014-2019. Het betreft voornamelijk investeringen in de beide gebouwen van het Vlaams Parlement en in IT-infrastructuur. In 2018 wordt eveneens het Bezoekerscentrum van het Vlaams Parlement gebouwd dat in het najaar van 2018 zijn deuren zal openen.

Werkingskosten exclusief reserves bedragen 33,7 miljoen euro van de uitgaven. Dat gaat over de aankoop van voorraadgoederen en diensten en diverse goederen en dat wordt geraamd op 14,4 miljoen euro en omvat voornamelijk de uitvoering van bestaande contracten voor onderhoud gebouwen, onderhoud en herstelling van de pc-configuraties, schoonmaak, nutsvoorzieningen, parlementair drukwerk.

De andere bedrijfskosten bedragen 19,3 miljoen euro. Het betreft voornamelijk de dotaties aan de drie paraparlementaire instellingen waarvan de begroting 2018 vandaag ook ter goedkeuring wordt voorgelegd voor 5 miljoen euro; de voorziene dotaties aan de politieke partijen en de werkingstoelage aan de fracties voor 12,6 miljoen euro; belastingen op beide gebouwen voor 1,6 miljoen euro; de vergoedingen en salarissen voor 62,5 miljoen euro.

De personeelskosten zijn als volgt samengesteld: een vergoeding voor de leden van 21 miljoen euro, voor politiek personeel van 19,3 miljoen euro, voor het personeel Algemeen Secretariaat van 21,3 miljoen euro, voor onvoorziene personeelsuitgaven van 0,7 miljoen euro en voor de wachtvergoeding van de militaire politie van 0,8 miljoen euro.

De reserves bedragen 1,7 miljoen euro. Het Vlaams Parlement legt in 2018, conform de meerjarenbegroting, voor 1,7 miljoen euro reserves aan voor toekomstige uitgaven. Het gaat vooral over de aanleg van reserves voor juridische geschillen, over een aantal toekomstige uitbreidings- en vervangingsinvesteringen en natuurlijk ook over de voorzieningen die genomen zijn voor de verkiezingen van 2019.

Naast de dotatie van 93,6 miljoen euro voorziet het Vlaams Parlement in 2018 in 6 miljoen euro andere inkomsten. Andere inkomsten zijn voornamelijk onttrekking van opgebouwde reserves.

Ik moet hier ook de delegatieregeling voor kleine begrotingswijzigingen voorleggen. Ik stel voor dat de plenaire vergadering voor kleine wijzigingen het Uitgebreid Bureau machtigt om de begroting aan te passen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de ontwerpen van werkingsbegroting van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Ombudsdienst, het Kinderrechtencommissariaat en het Vlaams Vredesinstituut voor het begrotingsjaar 2018 eenparig zijn aangenomen? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

Er staat natuurlijk wel in dat de vergoedingen van de volksvertegenwoordigers met 10 procent worden verminderd, maar dat is natuurlijk niemand opgevallen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Tine Soens, Katia Segers en Güler Turan betreffende de recente ontwikkelingen in Polen en de verdediging van de Europese waarden en fundamenteën, in het bijzonder de rechtsstaat met zijn scheiding der machten – 1423 (2017-2018) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, gisterenmiddag heeft mevrouw Tine Soens bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Tine Soens, Katia Segers en Güler Turan betreffende de recente ontwikkelingen in Polen en de verdediging van de Europese waarden en fundamenteën, in het bijzonder de rechtsstaat met zijn scheiding der machten.

Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp-a): Voorzitter, gisteren besliste de Europese Commissie om artikel 7 met betrekking tot Polen in werking te zetten. Het is nu aan de lidstaten, dus lijkt het mij goed om vanuit Vlaanderen zo snel mogelijk, het liefst vandaag, een standpunt te bepalen. Vandaar de vraag om dit met spoed te kunnen behandelen in de plenaire vergadering.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

Rik Daems (Open Vld): Voorzitter, artikel 7 is ingeroepen. Polen heeft nu een bepaalde termijn, ik denk drie weken, om hierop te antwoorden. Met andere woorden, als wij een stelling innemen vooraleer wij het antwoord van Polen kennen, is het redelijk gek. In die zin denk ik dat het verstandiger is van het naar de commissie te zenden. Op dat ogenblik hebben we kennis van zaken en kunnen we terdege een stelling innemen.

Ik ben blij met het voorstel van resolutie want wat in Polen gebeurt is niet echt oorbaar, zoals dat heet, maar wat mij betreft, is het te vroeg om het hier te behandelen.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, er schuilt een zekere symboliek in het feit dat we nu een voorstel van resolutie over Polen zouden goedkeuren, net op een moment dat Spanje, meer bepaald Catalonië, een fase kent in een bijzonder pijnlijk proces dat evengoed moet worden opgevolgd.

Ik ben het eens met collega Daems dat dit een procedure is die al maanden haar beslag kent en die nog niet volledig is afgerond. We gaan nog ettelijke weken en maanden die procedure zich op Europees niveau zien afwikkelen. Er is geen enkele noodzaak om hier en nu vandaag met deze plenaire vergadering hierover een standpunt in te nemen. Dit kan evengoed, en beter, in de commissie Buitenlands Beleid worden behandeld.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van Tine Soens, Katia Segers en Güler Turan betreffende de recente ontwikkelingen in Polen en de verdediging van de Europese waarden en

fundamenten, in het bijzonder de rechtsstaat met zijn scheiding der machten naar de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed verwezen.

Tine Soens (sp·a): Voorzitter, mag ik dan de plenaire vergadering vragen om het op de eerstvolgende vergadering van de commissie Buitenlandse Zaken te agenderen, en dat is op 9 januari 2018?

De voorzitter: U kunt dat perfect met de heer Daems afspreken.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Rob Beenders, Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen, Imade Annouri, Renaat Landuyt en Joris Vandenbroucke betreffende de invoering van wijk-werken op 1 januari 2018 – 1425 (2017-2018) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, gisterenmiddag heeft de heer Rob Beenders bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Rob Beenders, Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen, Imade Annouri, Renaat Landuyt en Joris Vandenbroucke betreffende de invoering van wijk-werken op 1 januari 2018.

De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp·a): Dit voorstel van resolutie is eigenlijk een gevolg van de terechte actuele vraag van collega Claes. Er is op dit moment toch wel enige ongerustheid bij de duizenden tewerkgestelde PWA-medewerkers (plaatselijk werkgelegenheidsagentschap) die vanaf 1 januari omschakelen naar een nieuw systeem, namelijk wijk-werken.

Er is vandaag de dag een probleem op de werkvloer omdat er onduidelijkheid is bij onder andere VDAB en heel wat zittende PWA-medewerkers niet weten of ze op 1 januari nog actief kunnen zijn of niet. In dit parlement is steeds gezegd dat er geen probleem zal zijn op de werkvloer. Vandaag stellen we vast dat er wel een probleem is. Het zou dus een zeer sterk, krachtig signaal zijn aan die duizenden werknemers als dit parlement vandaag kamerbreed dit voorstel van resolutie zou steunen, zodat het ook duidelijk is dat de zittende PWA-medewerkers kunnen blijven en actief zijn in het systeem van wijk-werken. 1 januari is over tien dagen, vandaar de hoogdringendheid.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, collega, ik denk echt dat het totaal geen zin had om dit voorstel van resolutie in te dienen, want de minister heeft daar gisteren toch wel klaar en duidelijk op geantwoord: iedereen die in het PWA-statuut werkt, kan overstappen naar wijk-werken, met dezelfde rechten en plichten. Misschien moet u het verslag er nog eens op nalezen. Plus, VDAB heeft ook onmiddellijk bijgestuurd. Ik denk dat dit echt gewoon niet aan de orde is. *(Applaus bij de N-VA)*

Rob Beenders (sp·a): Als het geen probleem is hetgeen we vragen, want daar komt het eigenlijk ook op neer, dan denk ik dat dit goedkeuren wel echt een krachtig signaal is aan die duizenden mensen. *(Opmerkingen)*

Waarom is uw antwoord niet voldoende? Omdat er constant wordt bijgestuurd op dit moment, omdat er van het terrein signalen komen dat er problemen zijn. Dus,

als het dan toch geen probleem is, als die mensen kunnen blijven zitten na 1 januari, laten we dat dan nu ook eens kamerbreed goedkeuren. Overstijg de situatie meerderheid-oppositie dan alstublieft voor een keer. Het gaat hier om mensen die maandelijks 150 tot 160 euro extra kunnen verdienen door actief te zijn in het systeem van PWA, maar ze gaan de kerstperiode ongerust tegemoet. Als het geen probleem is, alstublieft, overstijg uzelf, keur dit voorstel van resolutie dan voor één keer goed met de oppositie. U zou zich als een groot politicus opstellen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Sonja Claes (CD&V): Ik heb gisteren een actuele vraag gesteld, een terechte actuele vraag. De minister heeft duidelijk geantwoord dat alle PWA-medewerkers in het systeem blijven. Hij heeft dat nog eens bevestigd. VDAB heeft bijgestuurd. Ik had gevraagd om iets ruimer te gaan. Hij is daar niet op ingegaan, maar ook het voorstel van resolutie van de indieners gaat daar niet op in. Ik neem er dus genoeg mee dat de minister gisteren een duidelijk signaal heeft gegeven en VDAB heeft bijgestuurd. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan. De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van Rob Beenders, Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen, Imade Annouri, Renaat Landuyt en Joris Vandenbroucke betreffende de invoering van wijk-werken op 1 januari 2018 naar de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid verwezen.

Het incident is gesloten.

ROUWHULDE

De voorzitter: Beste collega's, dames en heren, op 15 december jongstleden is op 79-jarige leeftijd gewezen Vlaams volksvertegenwoordiger Freddy Van Gaever overleden. Hij was lid van het Vlaams Parlement van 2004 tot 2007, eerst voor het Vlaams Blok, vervolgens voor het Vlaams Belang.

Freddy Van Gaever studeerde Handelswetenschappen en Toerisme. Hij raakte vooral bekend als ondernemer in de transport- en luchtvaartsector. Zijn bekendste initiatief was de oprichting van de VLM, de Vlaamse Luchtvaartmaatschappij, in 1992.

Zijn flamingantisme en wil om de dingen te veranderen, deden hem – in 2004 – de stap zetten naar de politiek.

In het Vlaams Parlement was hij secretaris van de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie. Hij zette zich in voor een betere benutting van de wegeninfrastructuur en bekommerde zich om de energiebevoorrading van Vlaanderen. Hij was ook lid van de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie.

In 2007 werd hij als gecoöpteerd senator voorgedragen en verliet hij het Vlaams Parlement. Hij liet zich nog opmerken als een pleitbezorger van de Amerikaanse vrachtwagen met lange snuit.

Verscheidene jaren was hij gemeenteraadslid in Wommelgem. Hij schreef ook meerdere boeken over politiek, transport én voetbal.

Als een boegbeeld van de seniorenwerking in zijn partij hoopte hij in 2018 nog op te komen bij de gemeenteraadsverkiezingen in Antwerpen. Het liep anders dan verwacht.

Dames en heren, in naam van deze plenaire vergadering betuig ik mijn oprechte deelneming aan de familie en nabestaanden van onze gewezen collega Freddy Van Gaever.

Ik verzoek eenieder om een moment van stilte in acht te nemen.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.

**ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018
– 14 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden. (*Applaus*)

**ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018
– 15 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9-Bijlagen**

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 20, van Jan Bertels, Bart Van Malderen, Freya Van den Bossche, Bert Moyaers en Joris Vandenbroucke, op de tabel bij artikel 2.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
81 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 21, van Jan Bertels, Bart Van Malderen, Freya Van den Bossche, Bert Moyaers en Joris Vandenbroucke, op de tabel bij artikel 2.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
81 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 19, van Katia Segers, op de tabel bij artikel 2.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
81 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 2.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord.

Artikel 2 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018
– 1313 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 7

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET betreffende de fiscale gunstmaatregelen die verbonden zijn aan natuurbeheerplannen
– 1316 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren
– 1318 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET over het lokaal bestuur
– 1353 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 9**

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 75, van Kurt De Loor, Els Robeyns en Joris Vandenbroucke, op artikel 7.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
16 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 7.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
12 leden hebben zich onthouden.

Artikel 7 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 76, van Kurt De Loor, Els Robeyns en Joris Vandenbroucke, op artikel 19.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
16 leden hebben ja geantwoord;
75 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 19.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
74 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Artikel 19 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 77, van Kurt De Loor, Joris Vandenbroucke en Els Robeyns, op artikel 46.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
16 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 46.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Artikel 46 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 74, van Ingrid Pira, Björn Rzoska, Wouter Vanbesien en Bart Caron, op artikel 47.

Stemming nr. 16

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
73 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 47.

Stemming nr. 17

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Artikel 47 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 18

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugthuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen – 1378 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 19

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
89 leden hebben ja geantwoord;
16 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn, het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens, het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen en aan bijlage 2 bij de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 – 1383 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 1, van Annick De Ridder, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Paul Van Miert, Dirk de Kort en Bert Maertens, tot invoeging, na artikel 14, van een hoofdstuk 7.

Stemming nr. 20

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 2, van Annick De Ridder, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Paul Van Miert, Dirk de Kort en Bert Maertens, tot vervanging van artikel 15.

Stemming nr. 21

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 15 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 22

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energieheffing – 1402 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 23

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Michel Doomst, Peter Persyn, Jo De Ro, Peter Van Rompuy, Lorin Parys en Willy Segers houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 31 januari 2014 betreffende opdracht van de bevoegdheid inzake het voeren van een specifiek grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant aan de Provincie Vlaams-Brabant, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid – 1321 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 24

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
104 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
99 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Vera Jans, Björn Anseeuw, Martine Taelman, Piet De Bruyn, Katrien Schryvers en Peter Persyn betreffende een versterkt geestelijkegezondheidsbeleid – 1319 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 25

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
81 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van Caroline Gennez, Tine Soens en Steve Vandenberghe tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Onderwijs 2017-2018 – 1345 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 26

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
80 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Bart Van Malderen en An Moerenhout tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Armoedebestrijding 2017-2018 – 1322 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 27

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Katia Segers tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Cultuur 2017-2018 – 1340 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 28

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
79 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Kurt De Loor en Els Robeyns tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2017-2018 – 1326 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 29

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
79 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Elisabeth Meuleman, Johan Danen en Ingrid Pira tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Omgeving 2017-2018 – 1339 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 30

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

EINDEJAARSWENSEN

De voorzitter: Beste collega's, de laatste plenaire vergadering van 2017 zit erop, de begroting is de revue gepasseerd, de laatste actuele vragen zijn beantwoord en de laatste decreten goedgekeurd. En wat meer is: 21 december, de kortste dag van het jaar, zit er ook bijna op. 21 december mag dan nog het begin van de meteorologische winter zijn, deze datum staat voor de zonnewende, voor de terugkeer van het licht, van hoop en verlangen en van optimisme. (*Applaus*)

In ons rijke Vlaanderen is alles aanwezig om dat optimisme en onze welvaart met iedereen te delen. Ik stel voor dat we dat om te beginnen allemaal doen in familiekring tijdens de eindejaarsfeesten. Tegelijk wil ik vragen om te denken aan wie deze donkere dagen doorbrengt in minder fraaie omstandigheden: in eenzaamheid, in de kou op straat, in een ziekbed of in een andere miserabele situatie. Als maatschappij en als individu hebben wij de plicht om ook minder fortuinlijke medemens een plaats in onze maatschappij te geven en te laten meegenieten van deze feeststemming. Want vergeet niet: Vlaanderen is nog altijd een welvarende regio, maar Vlaanderen is ook niet volmaakt. Hoe graag we bijvoorbeeld de armoede uit onze wereld willen helpen, dat lukt niet in een handomdraai en er is ook geen toverformule voor. Het is wel onze plicht om elke vorm van armoede te bestrijden. Dat is de kortste weg naar nog meer welvaart en welzijn.

Als volksvertegenwoordiger kunt u aan die en aan elke andere opdracht werken in ons Vlaams Parlement. U bent daarbij zeer goed omringd. Dat hebt u in 2017 kunnen ondervinden, dat zult u in 2018 ook ondervinden. Samen met u wil ik daarom mijn dank uitspreken aan al die toegewijde medewerkers hier in het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

Niet overdrijven, hé. (*Gelach*)

Daarmee verwijs ik zowel naar uw entourage, met persoonlijke medewerkers en fractiemedewerkers, als naar de algemene diensten van het Vlaams Parlement, onder leiding van mevrouw Goossens, die van 's morgens tot 's avonds hier naast mij staat, zoals u hebt kunnen vaststellen. (*Applaus*)

Dan heb ik het over de onthaalmedewerkers, het poetspersoneel, de mensen van de catering, onze juridische, administratieve, technische en veiligheidsdiensten en over al wie niet onder een van die noemers te vatten valt.

Ten slotte dank ik in ons aller naam de Vlaamse burger, die binnen het kader van uw werk en dat van onze regering, met zijn dagelijkse inspanningen mee bouwt aan ons welvarend Vlaanderen.

Beste collega's, minister, ik wens u een gezonde eindejaarsperiode toe, te midden van al wie u lief is. Ik hoop u allen in blakende gezondheid en goed uitgerust terug te zien op onze eerste vergaderdagen van 2018, vanaf 8 januari in de commissies, hier in de plenaire vergadering op woensdag 10 januari, samen met een lekkere Limburgse vlaai. Ik dank u voor uw aandacht, en nogmaals prettige feestdagen. (*Applaus*)

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Voorzitter, collega's, namens de Vlaamse Regering en dus al mijn collega's wens ik het parlement en zijn energieke voorzitter, ook de secretaris-generaal en haar medewerkers, de medewerkers van de voorzitter, de logistieke ondersteuning, de administratieve ondersteuning, de talrijke aanwezige leden van de pers met een speciale vermelding voor Maarten van Belga, die altijd tot het laatste moment blijft hangen, prettige feesten. (*Applaus*)

Ik sluit me aan bij de wensen van de voorzitter. Dit was het laatste jaar sinds de installatie van de Vlaamse Regering zonder verkiezingen. Volgend jaar hebben we een eerste klipje, mijnheer Somers, zijnde de gemeenteraadsverkiezingen.

Namens de regering wens ik u prettige eindejaarsfeesten en een voorspoedig 2018. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, dank u wel, ik dacht eigenlijk uitgebreid mijn tijd te nemen omdat we voor zijn op ons schema en ik dacht dat de meeste mensen achter mij toch geen leven hebben buiten dit huis, maar ik zal het ook kort houden.

Met kerstdag in het vooruitzicht, is dit het moment om een paar mensen uitdrukkelijk te bedanken. Ik ga daarmee in herhaling vallen, maar ik wil dit toch uitdrukkelijk doen. In de eerste plaats begin ik met onze politieke medewerkers. Als we eerlijk zijn, zouden we maar half ons werk kunnen doen zonder hen. Hen en hun families wens ik dan ook een heel goede gezondheid. Ik wil daarbij – u zult me dat niet kwalijk nemen – ook mijn eigen persoonlijk medewerker bedanken, die het voorbije jaar met zijn zoontje is getroffen door een heel zware ziekte. Ik wens hem niet alleen een heel fijne kerst maar ook een heel goede start en een goede gezondheid in 2018.

Dan zijn er ook de dames en heren van de pers, in het bijzonder Maarten die hier altijd aanwezig is. Jullie wensen we natuurlijk ook het goede voornemen om de komende jaren misschien nog wat meer aandacht te hebben voor onze werkzaamheden.

Dan kom ik ook bij de collega's van de regering voor de constructieve samenwerking. Het mag al eens botsen, het mag al eens klinken. Het voorbije jaar hebt u

opvallend veel complimentjes gekregen vanuit het parlement, niet alleen van de meerderheid, maar zelfs van de oppositie. Dat moet je koesteren, want dat is niet zo gewoon. In die zin is dat een goede zaak. Wij vragen natuurlijk van jullie een zekere erkenning voor de rol die het parlement te spelen heeft. Wij hopen ook dat dat jullie voornemen is voor het komende jaar.

Dan kom ik bij de collega's van meerderheid en oppositie. Andere jaren werden die afzonderlijk bedankt, maar na het voorbije jaar is het wellicht beter om jullie als een groep te behandelen, want de lijnen worden toch steeds minder duidelijk.

Dan kom ik ook terecht bij de diensten van het Vlaams Parlement. Het klopt inderdaad dat jullie van onschatbare waarde zijn. Dat gaat zowel over het poetspersoneel, als over het onthaalpersoneel tot de directeurs en natuurlijk ook mevrouw de griffier. We beseffen maar al te goed dat jullie heel veel werk doen om ervoor te zorgen dat wij ons werk aangenamer kunnen doen. Het lijkt er soms op dat hier zeer veel kaboutertjes aan het werk zijn, maar het zijn jullie natuurlijk die dat doen, waarvoor dank.

Die kaboutertjes brengen mij natuurlijk regelrecht bij u, voorzitter, om ook u te bedanken. *(Gelach)*

U brengt heel vaak een lach bij ons naar boven, maar ik denk dat er een kamerbrede waardering is voor de manier waarop u deze vergadering leidt. Dank u wel daarvoor. *(Applaus)*

Een laatste groep mensen die ik wil bedanken, zijn alle families van jullie, van onze collega's. Ik denk dat we maar al te goed beseffen dat zij soms veel meer opofferen omwille van ons werk dan we zelf willen beseffen. Ik wens jullie dan ook allemaal een heel mooie kersttijd met jullie familie en een goeie start in 2018. *(Applaus)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Nog even een dienstmededeling: de Commissie voor Onderwijs vergadert na afloop in de Memlingzaal.

Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 10 januari 2018 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

Ik wens u een behouden thuiskomst.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.14 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Anke Van dermeersch, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Bert Maertens, Francesco Vanderjeugd: ambtsverplichtingen;

Guy D'haeseleer, Yamila Idrissi, Lies Jans, Elisabeth Meuleman, Ingrid Pira, Els Robeyns, Ann Soete, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Christian Van Eyken: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Willem-Frederik Schiltz

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke

Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy,

Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, An Moerenhout, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Wouter Vanbesien

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, An Moerenhout, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Tom Van Grieken, Wouter Vanbesien

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry

Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, An Moerenhout, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Wouter Vanbesien

Stemming nr.13:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.14:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch,

Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, An Moerenhout, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Wouter Vanbesien

Stemming nr.15:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.16:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.17:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.18:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe,

Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.19:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Rob Beenders, Jan Bertels, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.20:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.21:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Tom Van Grieken,

Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.22:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.23:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried

Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.24:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.25:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde,

Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.26:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.27:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris

Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.28:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.29:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Ortwin Depoortere,

Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.30:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Bart Somers, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants